
Б И Л Т Е Н
СЛУЖБЕНА ОБЈАШЊЕЊА И СТРУЧНА МИШЉЕЊА
ЗА ПРИМЕНУ ФИНАНСИЈСКИХ ПРОПИСА

Број 1
јануар 2006.
година XLVI
ISSN 0354-3242

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
МИНИСТАРСТВО ФИНАНСИЈА
БЕОГРАД

Оснивач и издавач
Министарство финансија Републике Србије
Београд, Немањина 22
www.mfin.sr.gov.yu

(Оснивачка и издавачка права преузета од Министарства финансија СРЈ на основу Споразума о преносу оснивачких права бр. 651-01-1/2003)

За издавача
мр Млађан Динкић, министар финансија

Уређивачки одбор
Весна Арсић, Даница Маговац,
Весна Хрељац-Ивановић, мр Јасмина Кнежевић

Главни уредник
Весна Арсић
заменик министра финансија

Уредник
мр Јасмина Кнежевић
jknezevic@mfin.sr.gov.yu

Редакција
БИЛТЕН Службена објашњења и стручна мишљења за примену
финансијских прописа, Министарство финансија
Републике Србије, Кнеза Милоша 20, 11000 Београд
Тел. 011/2685 301

Припрема и шtamпa
Штампарија Министарства финансија Републике Србије
Београд, Кнеза Милоша 20

Tel: 011/2685 -301 bilten.fin@mfin.sr.gov.yu
--

Билтен излази месечно.
Copyright © 2003-2006 by Министарство финансија Републике Србије
Сва права задржана.

САДРЖАЈ

ЈАВНИ ПРИХОДИ

ПОРЕЗИ

1. а) Да ли је општинско удружење пензионера дужно да остварени промет добара (продају робе и огрева пензионерима) евидентира преко фискалне касе?
б) Порески третман промета огревног материјала који удружење пензионера продаје пензионерима 7
2. Порески третман промета добара и услуга који се врши у циљу реализације Пројекта за катастар непокретности и уписа права, финансираног из средстава кредита, у складу са Споразумом о кредиту за развој закљученим између државне заједнице Србија и Црна Гора и Међународног удружења за развој, као и опорезивања прихода физичких лица–консултаната и правних лица–консултантских фирми ангажованих на реализацији овог пројекта 11
3. Порески третман трансакција на отвореном тржишту (куповина и продаја) дугорочних обвезница које је издала Република Србија за измирење обавеза према Народној банци Србије..... 17

ПОРЕЗ НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ

1. Порески третман преноса целокупне имовине самосталне занатске радње као улога у привредно друштво у случају када привредно друштво на које је пренета имовина самосталне занатске радње настави да обавља исту делатност, при чему након извршеног преноса самостална занатска радња престаје са радом..... 21
 2. Могућност ослобађања од плаћања ПДВ на увоз медицинског апарата – артроскопа који ино-партнер из Немачке шаље на пробно тестирање Клиничком центру, са намером да буде поклоњен уколико задовољи стручне критеријуме..... 22
 3. Право на одбитак претходног пореза по основу набавке комбинованог возила марке Peugeot Partner које се користи за превоз материјала за производњу и продају књига на терену 23
-

4. Могућност ослобађања од плаћања ПДВ на увоз храстове обловине из Републике Српске	25
5. Пореска стопа која се примењује на промет смрзнутог мешаног поврћа с пиринчем и маргарином и мешаног поврћа са шампињонима и маргарином	25
6. Порески третман промета добара који се финансира из средстава донације Савезне владе Немачке, посредством хуманитарне организације CARE International Немачке (која је закључила посебан уговор с хуманитарном организацијом CARE International Србије и Црне Горе), а у циљу реализације пројекта који се односи на набавку огревног дрвета за ромске породице у Београду и Нишу.	26
7. Плаћање ПДВ у случају када страном лице које на територији Републике Србије нема седиште ни сталну пословну јединицу продаје добра домаћем лицу, а није одредило пореског пуномоћника	31
8. Могућност ослобађања од плаћања ПДВ на увоз радио опреме и технике коју “Удружење Марија“ као донацију добија од “Светског удружења радио Марија“ са седиштем у Италији, као и право на рефакцију ПДВ плаћеног при увозу добара у периоду од 1. јануара до 26. јула 2005. године	32
9. Рок за плаћање позитивне разлике између укупне обавезе по основу ПДВ и претходног пореза	33
10. Право на одбитак ПДВ као претходног пореза по основу набавке апарата за приређивање игара на срећу	35
11. Обавеза обрачуна ПДВ надокнаде од 5% при набавци сирове коже и сирове вуне од пољопривредних произвођача	36
12. Право на одбитак ПДВ надокнаде плаћене пољопривреднику као претходног пореза у случају када се вредност пољопривредних производа и ПДВ надокнада плаћају пољопривреднику пре извршеног промета.	38
13. Порески третман увоза апарата који се увози као замена за рекламирани и враћени неисправан апарат инодобављачу.	39
14. Могућност ослобађања од плаћања ПДВ на увоз хардверске и софтверске опреме коју за потребе студената факултет добија од фирме IBM World Trade Corporation	40
15. Право на одбитак претходног пореза по основу набавке горива, мазива, резервних делова и др. за превозна средства – аутобус, минибус и комбибус, као и набавке новог аутобуса и комбибуса, који се користе за превоз запослених.	41

ПОРЕЗ НА ДОБИТ ПРЕДУЗЕЋА

1. Право на порески кредит у случају када се у набавку основних средстава улажу новчана средства која потичу из донације 43
2. Преношење губитака из ранијих година на рачун добити утврђене у годишњем пореском билансу из будућих обрачунских периода..... 44
3. Порески третман капиталног добитка који правно лице из Црне Горе оствари продајом акција на тржишту хартија од вредности правном лицу из Србије..... 45
4. Порески третман капиталног добитка које нерезидентни обвезник, без сталне пословне јединице на територији Републике Србије, оствари прометом хартија од вредности у Републици Србији 47
5. Плаћање аконтације пореза на добит предузећа 47

ПОРЕЗ НА ДОХОДАК ГРАЂАНА

1. Порески третман отпремнине, односно новчане накнаде запосленима за чијим радом је престала потреба, код опорезивања прихода годишњим порезом на доходак грађана 49

ТАКСЕ

1. Плаћање републичких и савезних административних такси у дипломатско -конзуларним представништвима државне заједнице Србија и Црна Гора 51

ЦАРИНЕ

1. Како обрачунати накнаду за услуге царинског органа када је у питању поступак са робом смештеном у јавна и приватна складишта чије је отварање и рад царинарница одобрила решењем, а која се налазе у непосредној близини седишта царинског органа? 61
-

-
2. Могућност ослобођења од плаћања увозних дажбина на увоз моторног возила страног порекла у власништву војног лица прекомандованог из Републике Црне Горе у Републику Србију. 62
 3. Могућност ослобађања од плаћања увозних дажбина за предузећа за професионално оспособљавање и запошљавање инвалида на опрему и резервне делове који се не производе у земљи, а служе за радно ангажовање инвалида. 63

Ј А В Н И Р А С Х О Д И

ПЛАТЕ

1. Да ли се право на топли оброк и регрес за коришћење годишњег одмора из Закона о раду односи и на запослене у државним органима, односно на изабрана, именована и постављена лица и запослене у органима општине? 65

ЈАВНЕ НАБАВКЕ

1. Да ли се понуђач који је у поступку реструктурирања може третирати као понуђач који је измирио дуг према јавним приходима иако није доставио потврду Пореске управе, с обзиром да се према њему примењује посебан третман у смислу Закона о приватизацији (отпуст дуга)? 66
2. Да ли се, у смислу Закона о јавним набавкама, под овером докумената којима страни понуђачи доказују испуњеност обавезних услова за учешће у поступку јавне набавке, од стране управног или судског органа, односно привредне коморе, сматра овера од стране издаваоца документа или се мисли на неку другу врсту овере (јавни нотар или сл.)? 67
3. Да ли се одредба члана 2. став 1. тачка 5) Закона о јавним набавкама може применити на набавке које врши Дирекција за робне резерве? 68

П О Д С Е Т Н И К

- Финансијски прописи донети у јануару месецу 2006. године 71
-

Ј А В Н И П Р И Х О Д И

ПОРЕЗИ

1. а) Да ли је општинско удружење пензионера дужно да остварени промет добара (продају робе и огрева пензионерима) евидентира преко фискалне касе?

б) Порески третман промета огревног материјала који удружење пензионера продаје пензионерима

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-00466/2005-04 од 16.1.2006. год.)

а) Одредбом члана 3. ст. 1. и 2. Закона о фискалним касама (“Сл. гласник РС”, бр. 135/04) прописано је да лице које је уписано у одговарајући регистар за промет добара на мало, односно за пружање услуга физичким лицима, дужно да врши евидентирање сваког појединачно оствареног промета преко фискалне касе.

Сагласно одредби члана 3. став 3. Закона, обавеза евидентирања сваког појединачно оствареног промета преко фискалне касе не односи се на пољопривредног произвођача и власника самосталне занатске радње који на пијачним тезгама и сличним објектима продају пољопривредне производе, односно сопствене производе занатства и домаће радиности, као и на банкарске организације, осигуравајуће организације, ПТТ и јавна предузећа која накнаду за продата добра, односно пружене услуге физичким лицима наплаћују испостављањем рачуна о обрачуну потрошње преко мерних инструмената (грејање, гас, телефон, електрична енергија, вода и др.).

Означавање начина плаћања добара и услуга у бази података фискалне касе, према одредби члана 5. став 3. Закона, у случају

ако се плаћање врши чеком или налогом за пренос, као средство плаћања означава се: “чек“, односно ако се плаћање врши готовим новцем, новчаним боновима, новчаним поклон честиткама, интерним картицама и сл., као средство плаћања означава се: “готовина“, односно ако се плаћање врши платном картицом као средство плаћања означава се: “картица“.

Сагласно одредби члана 12. став 1. и 5. Закона, фискални исечак је фискални документ у коме се евидентира сваки појединачно остварени промет добара на мало, односно услуга физичким лицима које купац добара, односно корисник услуга плаћа готовином, чеком или картицом. Ако купац добара на мало, односно корисник услуге, плаћање врши на основу фактуре, обвезник је дужан да у фактуру унесе редни број фискалног исечка на основу кога је евидентиран промет у фискалној каси.

У складу с наведеним одредбама Закона о фискалним касама, промет који привредни субјект оствари продајом добара (роба и огрев) физичким лицима (пензионерима) дужан је да евидентира преко фискалне касе, без обзира да ли се наплата врши готовински преко благајне или безготовинском уплатом на рачун привредног субјекта који продаје добра, односно пружа услуге.

Према томе, општинско удружење пензионера као правно лице које врши набавку робе широке потрошње и огрева уплатом преко свог рачуна испоручиоцима, при чему исту робу наплаћује од пензионера за свој рачун, дужно је да у моменту испоруке робе и огрева пензионерима тако остварен промет евидентира преко фискалне касе.

При томе, напомињемо да у случају одложеног плаћања робе (отплаћивање на више месечних рата), у бази података фискалне касе као средство плаћања означава се: “чек“.

Такође напомињемо да у случају када Удружење пензионера као правно лице купује у трговини на мало, малопродавац је дужан да изда фискални исечак без обзира на начин плаћања (готовинско или безготовинско), с тим што је код безготовинског плаћања малопродавац дужан да изда и фактуру у коју је унет редни број фискалног исечка на основу кога је евидентиран промет у фискалној каси.

б) Одредбом члана 3. Закона о порезу на додату вредност ("Сл. гласник РС", бр. 84/04, 86/04 и 61/05, у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Сагласно одредби члана 8. ст. 1. и 2. Закона, порески обвезник је лице које самостално обавља промет добара и услуга у оквиру обављања делатности којом се сматра трајна активност произвођача, трговца или пружаоца услуга у циљу остваривања прихода, укључујући и делатности експлоатације природних богатстава, пољопривреде, шумарства и самосталних занимања.

Сматра се да обвезник обавља делатност и када је врши у оквиру пословне јединице (став 3. истог члана Закона).

Према ст. 4. и 5. истог члана Закона, обвезник је и лице у чије име и за чији рачун се врши испорука добара или пружање услуга, као и лице које врши испоруку добара, односно пружање услуга у своје име, а за рачун другог лица.

Одредбом члана 33. став 1. Закона прописано је да лице чији укупан промет добара и услуга, осим промета опреме и објекта за вршење делатности (у даљем тексту: укупан промет), у претходних 12 месеци није већи од 2.000.000 динара, односно ако при отпочињању или у току обављања делатности процени да у наредних 12 месеци неће остварити укупан промет већи од 2.000.000 динара (у даљем тексту: мали обвезник), не обрачунава ПДВ за извршени промет добара и услуга.

Мали обвезник нема право исказивања ПДВ у рачунима или другим документима, нема право на одбитак претходног пореза и није дужан да води евиденцију прописану овим законом (став 2. члана 33. Закона).

Према ст. 3. и 4. истог члана Закона, мали обвезник који је у претходних 12 месеци остварио или процењује да ће у наредних 12 месеци остварити укупан промет већи од 1.000.000 динара, може се одредити за обавезу плаћања ПДВ подношењем евиденционе пријаве, прописане у складу с овим законом, надлежном пореском

органу. У том случају, обавеза плаћања ПДВ траје најмање две године.

По истеку рока од две године, обвезник може да поднесе захтев за престанак обавезе плаћања ПДВ надлежном пореском органу (став 5. члана 33. Закона).

Одредбом члана 38. став 1. Закона прописано је да је обвезник који је у претходних 12 месеци остварио укупан промет већи од 2.000.000 динара дужан да, најкасније до истека првог рока за предају периодичне пореске пријаве, поднесе евиденциону пријаву надлежном пореском органу.

У складу с наведеним законским одредбама, уколико је Удружење пензионера обвезник ПДВ, који у претходних 12 месеци није остварио укупан промет већи од 2.000.000 динара, односно који се, у смислу одредаба члана 33. ст. 3. и 4. Закона, није определио за обавезу плаћања ПДВ, у том случају удружена средства за снабдевање која Удружењу пензионера уплаћују пензионери не сматрају се накнадом за промет добара и услуга по основу којег постоји обавеза обрачунавања и плаћања ПДВ.

Међутим, уколико је Удружење пензионера обвезник ПДВ који је у претходних 12 месеци остварио укупан промет већи од 2.000.000 динара и који је имао обавезу подношења евиденционе пријаве надлежном пореском органу у прописаном року, односно који се, у смислу одредаба члана 33. ст. 3. и 4. Закона, определио за обавезу плаћања ПДВ, у том случају Удружење пензионера дужно је да за промет огревног материјала пензионерима обрачуна и плати ПДВ, а има право на одбитак ПДВ као претходног пореза, у складу са Законом. Обавеза обрачунавања и плаћања ПДВ, у складу с одредбом чл. 16. тачка 2) Закона, постоји и ако пензионери пре извршеног промета огревног материјала плаћају Удружењу пензионера накнаду за огревни материјал у виду удружених средстава за снабдевање (авансно плаћање). У том случају, у пореском периоду у којем је извршен промет огревног материјала Удружење пензионера умањује износ укупне накнаде за износ накнаде по основу аванских уплата и износ ПДВ, који је обрачунао на укупан износ накнаде, за износ ПДВ који је обрачунао по основу примљених аванских средстава.

2. Порески третман промета добара и услуга који се врши у циљу реализације Пројекта за катастар непокретности и уписа права, финансираног из средстава кредита, у складу са Споразумом о кредиту за развој закљученим између државне заједнице Србија и Црна Гора и Међународног удружења за развој, као и опорезивања прихода физичких лица–консултаната и правних лица–консултантских фирми ангажованих на реализацији овог пројекта

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-2215/2005-04 од 16.1.2006. год.)

1. Одредбама члана 24. став 1. тачка 16б) Закона о порезу на додату вредност (“Сл. гласник РС”, бр. 84/04, 86/04 и 61/05, у даљем тексту: Закон) прописано је пореско ослобођење са правом на одбитак претходног пореза, тј. да се ПДВ не плаћа на промет добара и услуга који се врши у складу с уговорима о кредиту, односно зајму, закљученим између државне заједнице Србија и Црна Гора, односно Републике и међународне финансијске организације, односно друге државе, као и између треће стране и међународне финансијске организације, односно друге државе у којем се Република Србија појављује као гарант, односно контрагарант, ако је тим уговорима предвиђено да се из добијених новчаних средстава неће плаћати трошкови пореза.

Према одредби члана 21д став 1. Правилника о начину и поступку остваривања пореских ослобођења код ПДВ са правом и без права на одбитак претходног пореза (“Сл. гласник РС”, бр. 124/04 ... 68/05, у даљем тексту: Правилник), пореско ослобођење из члана 24. став 1. тачка 16б) Закона односи се на промет добара и услуга који се врши у складу с уговорима о кредиту, односно зајму, ако је тим уговорима предвиђено да се из добијених новчаних средстава неће плаћати трошкови пореза, закљученим између:

- 1) државне заједнице Србија и Црна Гора или Републике Србије и међународне финансијске организације;
- 2) државне заједнице Србија и Црна Гора или Републике Србије и друге државе;

3) треће стране и међународне финансијске организације, у којем се Република Србија појављује као гарант, односно контрагарант;

4) треће стране и друге државе, у којем се Република Србија појављује као гарант, односно контрагарант.

Одредбом става 2. истог члана Правилника прописано је да републички орган надлежан за послове трезора Републике доставља Централни списак и копије закључених уговора о кредиту, односно зајму, које је закључила Република Србија, односно у којима се Република Србија појављује као гарант или контрагарант, као и податке о износу и намени средстава која су предмет уговора о кредиту, односно зајму, а којима је предвиђено да се из добијених средстава неће плаћати трошкови пореза.

Пореско ослобођење из члана 21д став 1. овог правилника, а у складу с одредбом члана 21ђ став 1. Правилника, обвезник може да оствари за промет добара и услуга који непосредно врши кориснику кредита, односно зајма (у даљем тексту: корисник средстава), под условом да поседује документ којим се потврђује да је промет добара и услуга према уговору о кредиту, односно зајму, ослобођен ПДВ (у даљем тексту: потврда о пореском ослобођењу за кредит, односно зајам), који попуњава, потписује, оверава и издаје овлашћено лице Централне, у три примерка.

Потврда о пореском ослобођењу за кредит, односно зајам, сагласно ставу 2. члана 21ђ овог правилника, садржи:

- 1) назив, адресу и ПИБ корисника средстава;
- 2) број и датум потврде;
- 3) назив и број уговора о кредиту, односно зајму, ако је уговор заведен под одређеним бројем, као и назив и вредност пројекта који се финансира из ових средстава ако су средства кредита, односно зајма, намењена финансирању одређеног пројекта у Републици Србији;
- 4) назив, адресу и ПИБ обвезника ПДВ који врши промет добара или услуга уз пореско ослобођење;
- 5) вредност промета добара и услуга по предрачуну, односно датум и износ уплаћених авансних средстава;
- 6) потпис овлашћеног лица.

Према ставу 3. члана 21ђ Правилника, потврда о пореском ослобођењу за кредит, односно зајам, издаје се на захтев корисника средстава који мора да садржи:

- 1) назив, адресу и ПИБ корисника средстава;
- 2) број и датум захтева;
- 3) назив и број уговора о кредиту, односно зајму, ако је уговор заведен под одређеним бројем, као и назив и вредност пројекта који се финансира из ових средстава ако су средства кредита, односно зајма, намењена финансирању одређеног пројекта у Републици Србији;
- 4) назив, адресу и ПИБ обвезника ПДВ који врши промет добара или услуга уз пореско ослобођење;
- 5) вредност промета добара и услуга по предрачуну, односно датум и износ уплаћених авансних средстава;
- 6) потпис овлашћеног лица и печат корисника средстава.

Централа проверава да ли је уговор о кредиту, односно зајму, евидентиран, издаје три примерка потврде о пореском ослобођењу за кредит, односно зајам, од којих два примерка доставља кориснику средстава, а трећи задржава за своје потребе (став 4. члана 21ђ Правилника).

Корисник средстава, у складу са ставом 5. истог члана Правилника, доставља један примерак оверене потврде о пореском ослобођењу за кредит, односно зајам обвезнику, а други задржава за своје потребе.

Приликом подношења првог захтева за издавање потврде о пореском ослобођењу за кредит, односно зајам, корисник средстава дужан је да Централни достави и податак о износу искоришћених средстава кредита, односно зајма (став 6. члана 21ђ Правилника).

Према одредби члана 1. Споразума о кредиту за развој закљученим између државне заједнице Србија и Црна Гора и Међународног удружења за развој за реализацију Пројекта за катастар непокретности и упис права, "Општи услови који се односе на Споразуме о кредитима за развој" које примењује Удружење и који су усвојени 1. јануара 1985. године (укључујући и

све допуне закључно са 6. октобром 1999. године), представљају саставни део овог споразума.

Општим условима Међународног удружења за развој који се примењују на Уговоре (споразуме) о кредитима за развој предвиђено је да се из добијених новчаних средстава неће плаћати трошкови пореза.

Према томе, ПДВ се не плаћа на промет добара и услуга који се врши у складу са Споразумом о кредиту за развој закљученим између државне заједнице Србија и Црна Гора и Међународног удружења за развој за реализацију Пројекта за катастар непокретности и упис права, с обзиром да Општи услови, који чине саставни део овог споразума, садрже клаузулу да се из добијених новчаних средстава неће плаћати трошкови пореза.

Обвезник ПДВ који врши промет добара и услуга у складу са Споразумом о кредиту за развој има право на одбитак претходног пореза по том основу, у складу са Законом.

Одредбом члана 10. став 1. тач. 2) и 3) Закона прописано је да је порески дужник, у смислу овог закона, порески пуномоћник кога одреди страном лице које у Републици нема седиште ни сталну пословну јединицу, а које обавља промет добара и услуга у Републици, односно прималац добара и услуга, ако страном лице из тачке 2) овог става не одреди пореског пуномоћника.

У складу с наведеном законском одредбом, када се за промет добара или услуга у циљу реализације Пројекта за катастар непокретности и уписа права ангажују лица која на територији Републике Србије немају седиште ни сталну пословну јединицу, односно лица која немају пребивалиште, у том случају, ако је место промета тих добара и услуга Република Србија, порески дужник је порески пуномоћник, односно прималац добара и услуга.

Ослобођење од обавезе плаћања ПДВ за пореског дужника – пореског пуномоћника, односно примаоца добара и услуга, у смислу одредаба Правилника, може се остварити под условима и на начин прописаним за остваривање пореског ослобођења за промет добара и услуга који врши обвезник ПДВ.

2. Са становишта Закона о порезу на добит предузећа (“Сл. гласник РС”, бр. 25/01 ... 84/04) на консултантске услуге које корисници ИДА кредита уговоре с правним лицем – резидентом Републике Србије (домаће правно лице), корисник ИДА кредита при исплати уговорене накнаде за извршене консултантске услуге не обрачунава и не плаћа порез по одбитку, у складу с чланом 40. овог закона.

Такође, сагласно истом члану Закона о порезу на добит предузећа, у коме су наведене врсте прихода нерезидентних обвезника на које се приликом исплате обрачунава порез по одбитку, на консултантске услуге које изврши страна консултантска фирма – нерезидент Републике (страно правно лице), непосредно или преко своје сталне пословне јединице на територији Републике, корисник ИДА кредита при исплати уговорене накнаде за извршене консултантске услуге не обрачунава и не плаћа порез по одбитку.

3. Одредбама чл. 1. и 2. Закона о порезу на доходак грађана (“Сл. гласник РС”, бр. 24/01, 80/02 и 135/04, у даљем тексту: Закон) прописано је да порез на доходак грађана плаћају физичка лица на приходе из свих извора, осим на оне приходе који су посебно изузети тим законом. Према томе, за порески третман прихода физичких лица који подлежу опорезивању порезом на доходак грађана није од значаја извор средстава из којих се приходи остварују (донације, кредити и др.).

Обвезник пореза на доходак грађана је физичко лице – резидент Републике Србије за приход остварен на територији Републике, у другој држави чланици и у другој држави, као и нерезидент Републике Србије (страно физичко лице) за доходак остварен на територији Републике Србије, сагласно одредбама чл. 7. и 8. Закона. Сматрамо да је приход неспорно остварен на територији Републике Србије ако је исплатилац прихода правно лице – резидент Републике Србије у смислу члана 2. Закона о порезу на добит предузећа.

Обрачун и плаћање пореза, ако обавеза плаћања постоји у Републици Србији, независно од тога да ли приход остварује резидент или нерезидент, врши се по прописима Републике Србије ако међународним уговором, односно споразумом којим је уређено избегавање двоструког опорезивања није друкчије одређено.

Приходи које остварују физичка лица по основу обављања консултантских услуга, ангажована уговором о делу или сличним уговором, имају порески третман осталих – других прихода физичких лица и подлежу плаћању пореза на доходак грађана по члану 85. став 1. тачка 1) Закона.

На ове приходе порез се плаћа по стопи од 20% на пореску основицу коју чини бруто приход умањен за нормиране трошкове у висини од 20%.

Порез на остале – друге приходе плаћа се по одбитку кад је исплатилац тих прихода правно лице или предузетник. То значи да је исплатилац прихода у обавези да порез обрачуна, обустави и уплати на прописане уплатне рачуне истовремено са исплатом прихода у складу с прописима који важе на дан исплате прихода, у складу са чл. 99. и 101. Закона.

Имајући у виду наведено, на приход који оствари физичко лице – како резидент, тако и нерезидент (страно физичко лице) Републике Србије по основу уговорене накнаде за пружање консултантских услуга плаћа се порез на доходак грађана на друге приходе по члану 85. став 1. тачка 1) и члану 86. Закона, уколико уговором о избегавању двоструког опорезивања није друкчије уређено.

За давање мишљења по питању примене међународних уговора, односно споразума о избегавању двоструког опорезивања надлежно је Министарство за међународне економске односе Србије и Црне Горе.

Са становишта обавезе плаћања доприноса за обавезно социјално осигурање на примање по основу уговорене накнаде плаћа се допринос за пензијско и инвалидско осигурање, сагласно

члану 7. став 1. тачка 9) и чл. 12, 28, 36, 41, 44. и 57. Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање (“Сл. гласник РС”, бр. 84/04 и 61/05), а за лица која нису осигурана по другом основу на уговорену накнаду плаћа се и допринос за обавезно здравствено осигурање, сагласно чл. 8, 28, 36, 41, 44. и 57. наведеног закона. По питању обавезе плаћања доприноса за обавезно социјално осигурање за физичко страног лице – странца који остварује приход по основу уговорене накнаде, као претходно поставља се питање да ли је то лице осигураник по Закону о пензијском и инвалидском осигурању (“Сл. гласник РС”, бр. 34/03, 64/04, 84/04 и 85/05) и Закона о здравственом осигурању (“Сл. гласник РС”, бр. 107/05). За тумачење наведених закона надлежно је Министарство рада, запошљавања и социјалне политике, односно Министарство здравља.

3. Порески третман трансакција на отвореном тржишту (куповина и продаја) дугорочних обвезница које је издала Република Србија за измирење обавеза према Народној банци Србије

(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-07-520/2005-04 од 23.12.2005. год.)

1. Закон о порезу на добит предузећа (“Сл. гласник РС”, бр. 25/2001, 80/2002, 43/2003 и 84/2004, у даљем тексту: Закон)

1.1. Резидентни обвезници

Према члану 27. Закона, капиталним добитком сматра се приход који обвезник оствари продајом, односно другим преносом уз накнаду, између осталог, удела у имовини правних лица и акција и осталих хартија од вредности, осим обвезница издатих у складу с прописима којима се уређује измирење обавеза Републике по

основу зајма за привредни развој и девизне штедне грађана, државних записа Републике и записа Народне банке Србије.

Правно лице резидент Републике које купопродајном трансакцијом с Народном банком Србије стекне обвезнице није, у складу са Законом, обвезник пореза у тренутку када постаје ималац ових обвезница. Наиме, том трансакцијом коју спроводи Народна банка Србије на отвореном тржишту, банка или други резидентни обвезник постају имаоци обвезница, при чему самим стицањем обвезница не остварују приход, па по том основу нису ни обвезници пореза у складу са Законом.

Међутим, у складу с чланом 27. став 1. тачка 3) Закона, уколико банка или други резидентни обвезник прода хартије од вредности, осим обвезница издатих у складу с прописима којима се уређује измирење обавеза Републике по основу зајма за привредни развој и девизне штедне грађана, државних записа Републике и записа Народне банке Србије и приликом продаје оствари капитални добитак (као разлику између продајне и набавне цене обвезница), тај капитални добитак опорезује се у складу са Законом.

У конкретном случају, реч је о дугорочним обвезницама које је издала Република Србија (дугорочне државне хартије од вредности), а које су емитоване ради измиривања обавеза према Народној банци Србије и дају право на исплату номиналне вредности са каматом (дужничке хартије од вредности).

Имајући у виду да се не ради о државним записима Републике (који су као краткорочне државне хартије од вредности изузети од опорезивања), нити о обвезницама (за измирење обавеза Републике по основу зајма за привредни развој и девизне штедне грађана) које су изузете по члану 27. став 1. тачка 3) Закона, сматрамо да се продајом ових обвезница остварује капитални добитак.

Према томе, у случају продаје ових обвезница на територији Републике Србије и уколико се оствари капитални добитак, овај капитални добитак опорезује се у складу са Законом.

Капитални добици не опорезују се посебно као такви, већ се укључују у опорезиву добит приликом израде пореског биланса (Образац ПБ1), на коју се плаћа порез по стои од 10%.

1.2. Нерезидентни обвезници

У случају када правно лице нерезидент Републике Србије купопродајном трансакцијом са Народном банком Србије стекне ове обвезнице, то правно лице није, у складу са Законом, обвезник пореза у тренутку када постаје ималац ових обвезница.

Међутим, у складу с чланом 40. став 1. Закона, на приходе које оствари нерезидентни обвезник од резидентног обвезника, између осталог, по основу капиталних добитака и камата, обрачунава се и плаћа порез по одбитку по стои од 20% ако међународним уговором о избегавању двоструког опорезивања није друкчије уређено.

У случају када нерезидентна банка или други нерезидентни обвезник изврши продају стечених обвезница на територији Републике Србије, с обзиром да се продајом ових обвезница остварује капитални добитак у смислу члана 27. став 1. тачка 3) Закона, на тај капитални добитак нерезидентног правног лица обрачунава се и плаћа порез по одбитку у складу с чланом 40. Закона.

Према Закону о измиривању обавеза Републике Србије према Народној банци Србије ("Сл. гласник РС", бр. 135/04), ималац ових обвезница стиче право на исплату номиналне вредности и камате. Како је наведено, у складу с чланом 40. Закона, приходи нерезидентног обвезника од камате, остварени на територији Републике, подлежу опорезивању порезом по одбитку. Према томе, и у конкретном случају на приходе од камате по основу ових обвезница које оствари нерезидентни обвезник – ималац обвезница, обрачунава се и плаћа порез по одбитку, сагласно члану 40. Закона.

Порез по одбитку исплатилац прихода обрачунава и обуставља у моменту исплате прихода, на основуцу коју чини бруто износ прихода од камате (износ камате из каматних купона).

2. Закон о порезу на доходак грађана (“Сл. гласник РС“, бр. 24/2001, 80/2002 и 135/2004, у даљем тексту : Закон)

Са становишта Закона, приходи које физичка лица, како резиденти тако и нерезиденти Републике Србије (за приход остварен на територији Републике), остварују као камату или капитални добитак по основу дужничких хартија од вредности (обвезница и др.), у смислу прописа којима је уређено тржиште хартија од вредности и других финансијских инструмената, чији је издавалац Република, аутономна покрајина, јединица локалне самоуправе или Народна банка Србије, не подлежу плаћању пореза на доходак грађана на приходе од капитала (камата) и пореза на капиталне добитке, сагласно члану 65. тачка 2. и члану 72а став 2. Закона о порезу на доходак грађана.

3. Закон о порезима на имовину (“Сл. гласник РС“, бр. 26/01, 80/02 и 135/04, у даљем тексту: Закон)

Према одредби члана 31. став 1. тачка 11. Закона, порез на пренос апсолутних права не плаћа се на пренос дужничких хартија од вредности, у складу са законом, чији је издавалац Република, аутономна покрајина, јединица локалне самоуправе, односно Народна банка Србије.

Према томе, порез на пренос апсолутних права не плаћа се на пренос уз накнаду односно продају обвезница као дужничких хартија од вредности чији је издавалац Република Србија.

ПОРЕЗ НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ

1. Порески третман преноса целокупне имовине самосталне занатске радње као улога у привредно друштво у случају када привредно друштво на које је пренета имовина самосталне занатске радње настави да обавља исту делатност, при чему након извршеног преноса самостална занатска радња престаје са радом

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-29/2005 од 26.1.2006. год.)

Одредбом члана 3. Закона о порезу на додату вредност ("Сл. гласник РС", бр. 84/04, 86/04 и 61/05, у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Одредбом члана 6. став 1. тачка 1) Закона прописано је да се прометом добара и услуга не сматра пренос целокупне или дела имовине, са или без накнаде, или као улог, ако је стицалац порески обвезник или тим преносом постане порески обвезник и ако продужи да обавља исту делатност.

Одредбом члана 2. став 1. Правилника о утврђивању преноса целокупне или дела имовине, са или без накнаде, или као

улог, који се не сматра прометом добара и услуга у смислу Закона о порезу на додату вредност (“Сл. гласник РС“, бр. 67/05, у даљем тексту: Правилник) прописано је да се прометом добара и услуга који, у смислу члана 6. став 1. тачка 1) Закона, не подлеже ПДВ сматра пренос целокупне имовине код статусне промене привредног друштва и промене правне форме привредног друштва, у складу са законом којим се уређују привредна друштва, односно у поступку редовног промета, ликвидације и стечаја.

Сагласно наведеним одредбама Закона и Правилника, када самостална занатска радња у току делатности пренесе целокупну имовину у привредно друштво, као улог, пренос целокупне имовине не сматра се прометом добара и услуга, под условима да је привредно друштво – стицалац обвезник ПДВ или је тим преносом постао обвезник ПДВ и ако је продужио да обавља исту делатност, тј. делатност коју је обављао преносилац.

2. Могућност ослобађања од плаћања ПДВ на увоз медицинског апарата – артроскопа који ино-партнер из Немачке шаље на пробно тестирање Клиничком центру, са намером да буде поклоњен уколико задовољи стручне критеријуме

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-1747/2005-04 од 26.1.2006. год.)

Одредбом члана 26. став 1. тачка 1а) Закона о порезу на додату вредност (“Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04 и 61/05, у даљем тексту: Закон) прописано је да се ПДВ не плаћа на увоз добара која се увозе на основу уговора о донацији или као хуманитарна помоћ.

Увозом добара, у складу с одредбом члана 7. Закона, сматра се сваки унос добара у царинско подручје Републике.

Према одредби члана 1. став 1. Закона о донацијама и хуманитарној помоћи (“Сл. лист СРЈ“, бр. 53/01, 61/01 и 36/02)

државни органи, јединице локалне самоуправе, јавна предузећа, јавне установе, друге организације и заједнице које не остварују добит, као и домаће и стране хуманитарне организације могу примати донације и хуманитарну помоћ.

Одредбом члана 2. Закона о донацијама и хуманитарној помоћи прописано је да донације и хуманитарна помоћ могу бити у роби, осим дувана и дуванских прерађевина, алкохолних пића и путничких аутомобила, услугама, новцу, хартијама од вредности, имовинским и другим правима.

У складу с наведеним законским одредбама, на увоз медицинског апарата са пратећом опремом који као донацију добија Клинички центар од фирме из Немачке ПДВ се не плаћа, ако су увоз у свему врши према одредбама Закона о донацијама и хуманитарној помоћи. Надлежни царински орган утврђује да ли се увоз врши у складу с овим законом.

3. Право на одбитак претходног пореза по основу набавке комбинованог возила марке Peugeot Partner које се користи за превоз материјала за производњу и продају књига на терену

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-02928/2005-04 од 25.1.2006. год.)

Одредбом члана 3. Закона о порезу на додату вредност ("Сл. гласник РС", бр. 84/04, 86/04 и 61/05, у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Одредбом члана 28. став 1. Закона прописано је да право на одбитак претходног пореза обвезник може да оствари ако добра набављена у Републици или из увоза, укључујући и набавку

опреме, као и објеката за вршење делатности и економски дељивих целина у оквиру тих објеката, односно примљене услуге, користи или ће их користити за промет добара и услуга:

- 1) који је опорезив ПДВ;
- 2) за који, у складу с чланом 24. овог закона, постоји ослобађање од ПДВ;
- 3) који је извршен у иностранству, ако би за тај промет постојало право на одбитак претходног пореза да је извршен у Републици.

Право на одбитак претходног пореза, према одредби члана 28. став 2. Закона, обвезник може да оствари ако поседује рачун издат од стране другог обвезника у промету о износу претходног пореза, у складу с овим законом, или документ о извршеном увозу добара, у којем је исказан претходни порез, односно којим се потврђује да је прималац или увозник тако исказани ПДВ платио приликом увоза.

Према ставу 3. истог члана Закона, у пореском периоду у којем су испуњени услови из ст. 1. и 2. члана 28. Закона обвезник може да одбије претходни порез од дугованог ПДВ, и то:

- 1) обрачунати и исказани ПДВ за промет добара и услуга који је или ће му бити извршен од стране другог обвезника у промету;
- 3) ПДВ који је плаћен приликом увоза добара.

Сагласно одредби става 4. истог члана Закона, право на одбитак претходног пореза настаје даном испуњења услова из ст. 1-3. овог члана.

Према одредби члана 29. став 1. тачка 1) Закона, обвезник нема право на одбитак претходног пореза по основу: набавке, производње и увоза путничких аутомобила, мотоцикала, пловних објеката и ваздухоплова, резервних делова, горива и потрошног материјала за њихове потребе, као и изнајмљивања, одржавања, поправки и других услуга које су повезане с коришћењем ових превозних средстава.

У складу с наведеном законским одредбама, у конкретном случају обвезник ПДВ има право на одбитак претходног пореза по

основу набавке комбинованог возила марке Peugeot Partner, уколико испуњава услове прописане чланом 28. Закона.

4. Могућност ослобађања од плаћања ПДВ на увоз храстове обловине из Републике Српске

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-2943/2005-04 од 24.1.2006. год.)

Одредбом члана 3. Закона о порезу на додату вредност ("Сл. гласник РС", бр. 84/04, 86/04 и 61/05, у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Према одредби члана 7. Закона, увоз је сваки унос добара у царинско подручје Републике.

Одредбом члана 23. став 1. Закона, прописано је да општа стопа ПДВ за опорезиви промет добара и услуга или увоз добара износи 18%.

У складу с наведеним одредбама Закона, на увоз храстове обловине која се увози из Републике Српске ПДВ се обрачунава и плаћа по општој стопи од 18%, с обзиром да за увоз овог добра одредбом члана 26. Закона није прописано пореско ослобођење.

5. Пореска стопа која се примењује на промет смрзнутог мешаног поврћа с пиринчем и маргарином и мешаног поврћа са шампињонима и маргарином

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-2775/2005-04 од 23.1.2006. год.)

Одредбом члана 3. Закона о порезу на додату вредност ("Сл. гласник РС", бр. 84/04, 86/04 и 61/05, у даљем тексту: Закон)

прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга (у даљем тексту: промет добара и услуга) које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Према одредби члана 23. став 1. Закона, општа стопа ПДВ за опорезиви промет добара и услуга или увоз добара износи 18%.

Према одредби става 2. тачка 2) истог члана Закона, по посебној стопи ПДВ од 8% опорезује се промет добара и услуга или увоз добара, и то: свежег, расхлађеног и смрзнутог воћа, поврћа, меса, рибе и јаја.

У складу с наведеним законским одредбама, промет и увоз мешаног поврћа без додатака опорезује се по посебној стопи ПДВ од 8%, док се промет и увоз мешаног поврћа који садржи додатке (нпр. маргарин) опорезује по општој стопи ПДВ од 18%.

6. Порески третман промета добара који се финансира из средстава донације Савезне владе Немачке, посредством хуманитарне организације CARE International Немачке (која је закључила посебан уговор с хуманитарном организацијом CARE International Србије и Црне Горе), а у циљу реализације пројекта који се односи на набавку огревног дрвета за ромске породице у Београду и Нишу

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-03006/2005-04 од 19.1.2006. год.)

Законом о порезу на додату вредност ("Сл. гласник РС", бр. 84/04, 86/04 и 61/05, у даљем тексту: Закон), у члану 24. став 1. тачка 16а), прописано је да се ПДВ не плаћа на промет добара и услуга који се врши у складу с уговорима о донацији закљученим са државном заједницом Србија и Црна Гора, односно Републиком, а тим уговором је предвиђено да се из добијених новчаних средстава неће плаћати трошкови пореза.

Одредбом члана 26. тачка 1) Закона прописано је, између осталог, да се ПДВ не плаћа на увоз добара чији је промет у складу с чланом 24. став 1. тач. 5), 10), 11) и 13)-16б) овог закона ослобођен ПДВ.

Према члану 3. тачка 2) Споразума између Савета министара Србије и Црне Горе и Владе Савезне Републике Немачке о техничкој сарадњи и помоћи који је потписан 13. октобра 2004. године предвиђено је да ће се допринос Савета министара Србије и Црне Горе састојати у ослобађању материјала, испорученог за пројекте по налогу Владе Савезне Републике Немачке, од дозвола, лучких, извозних, увозних и других јавних дажбина, као и накнада за ускладиштење и обезбеђивању да се царински поступак обави без одлагања. Наведена ослобађања односе се и на захтеве установе изводиоца за материјал набављен у Србији и Црној Гори.

Пореско ослобођење из члана 24. став 1. тачка 1ба) Закона, а у складу с одредбом члана 21а став 1. Правилника о начину и поступку остваривања пореских ослобођења код ПДВ са правом и без права на одбитак претходног пореза ("Сл. гласник РС", бр. 124/04, 140/04, 27/05, 54/05 и 68/05, у даљем тексту: Правилник), за промет добара и услуга који се врши у складу с уговорима о донацији закљученим са државном заједницом Србија и Црна Гора или са Републиком Србијом, под условом да је тим уговорима предвиђено да се из добијаних новчаних средстава неће платити трошкови пореза, обвезник може да оствари ако промет добара и услуга непосредно врши:

1) лицу с којим је закључен уговор о донацији, односно лицу које је ангажовано за спровођење одређеног пројекта на територији Републике Србије од стране лица са којим је закључен уговор о донацији (у даљем тексту: имплементарни партнер);

2) лицу које ја ангажовано за спровођење одређеног пројекта на територији Републике Србије од стране имплементарног партнера (у даљем тексту: подимплементарни партнер);

3) кориснику новчаних средстава која су предмет уговора о донацији, ако су та средства од стране даваоца донације или имплементарног партнера непосредно дата кориснику за финансирање одређеног пројекта у Републици Србији, као и кориснику добара или услуга који су предмет уговора о донацији, ако је та добра или услуге непосредно платио давалац донације.

Према одредби става 2. истог члана Правилника, републички орган надлежан за послове економских односа са иностранством доставља Пореској управи–Централи списак и копије закључених уговора о донацији, списак имплементарних партнера, као и податке о износу средстава који су предмет уговора о донацији.

Ставом 3. истог члана Правилника прописано је да имплементарни партнер из става 1. тачка 1) овог члана доставља Централи списак подимплементарних партнера, као и копије уговора закључених с подимплементарним партнерима.

Према одредби члана 21б став 1. Правилника, пореско ослобођење из члана 21а став 1. тач. 1) и 2) овог правилника обвезник може да оствари ако поседује документ којим се потврђује да је промет добара и услуга према уговору о донацији ослобођен пореза (у даљем тексту: потврда о пореском ослобођењу за донације) који попуњава, потписује, оверава и издаје овлашћено лице имплементарног, односно подимплементарног партнера, у три примерка, које доставља Централи на оверу.

Ставом 2. истог члана Правилника прописано је да је одговорно лице имплементарног, односно подимплементарног партнера дужно да пре издавања прве потврде о пореском ослобођењу за донације Централи достави отисак печата, податке о лицима овлашћеним за издавање потврда о пореском ослобођењу за донације са депонованим потписима тих лица, као и обавештење о променама лица којима је дато ово овлашћење, у року од 15 дана од дана настанка промене.

Ставом 3. истог члана Правилника прописано је да потврда о пореском ослобођењу за донације из става 1. овог члана садржи:

- 1) назив и адресу имплементарног, односно подимплементарног партнера;
- 2) број и датум потврде;
- 3) назив и број уговора о донацији ако је уговор заведен под одређеним бројем, као и назив и вредност пројекта;
- 4) назив, адресу и ПИБ обвезника ПДВ који врши промет добара или услуга уз пореско ослобођење;
- 5) вредност промета добара и услуга по предрачуну, односно датум и износ уплаћених авансних средстава;
- 6) потпис и печат овлашћеног лица имплементарног, односно подимплементарног партнера;
- 7) број и датум овере од стране Централе и потпис овлашћеног лица.

Одредбом става 4. истог члана Правилника прописано је да изузетно од става 3. тачка б) овог члана ако имплементарни, односно подимплементарни партнер нема обавезу да поседује печат у складу с прописима своје земље, у том случају уместо отиска печата Централе доставља изјаву да не поседује печат, потписану од стране лица овлашћеног за издавање потврде о пореском ослобођењу за донације.

Према ставу 5. истог члана Правилника, Централа провера да ли је уговор о донацији евидентиран код Централе, оверава сва три примерка потврде о пореском ослобођењу за донације, од којих два примерка враћа имплементарном, односно подимплементарном партнеру, а трећи задржава за своје потребе.

Ставом 6. истог члана Правилника прописано је да имплементарни, односно подимплементарни партнер доставља обвезнику један примерак оверене потврде из става 5. овог члана, а други задржава за своје потребе.

Правилником о изменама и допунама Правилника о начину и поступку остваривања пореских ослобођења код ПДВ са

правом и без права на одбитак претходног пореза (“Сл. гласник РС”, бр. 68/05, у даљем тексту: Правилник о изменама и допунама), у члану 8. прописано је, између осталог, да ако се по основу уговора о донацији из члана 24. став 1. тачка 16а) Закона врши увоз добара у Републику, лице овлашћено за издавање потврда о пореском ослобођењу за донације издаје посебну потврду за увоз добара, на захтев пореског дужника (лице које увози добро), при чему ова потврда, уместо података прописаних чланом 21б став 3. тач. 4) и 5) Правилника (подаци о називу, адреси и ПИБ-у обвезника ПДВ који врши промет добара или услуга уз пореско ослобођење и вредност промета добара и услуга по предрачуну, односно датуму и износу уплаћених авансних средстава), садржи податке о називу, адреси и ПИБ-у лица за које се врши увоз добара, односно лица које може да оствари пореско ослобођење у складу с чланом 24. став 1. тачка 16а) Закона, као и вредности добара која се увозе исказаној у рачуну иностраног испоручиоца.

Одредбом члана 9. Правилника о изменама и допунама прописано је, између осталог, да обвезник ПДВ уз пореску пријаву доставља преглед потврда о пореском ослобођењу за донације, који садржи број и датум ових потврда и вредност промета добара и услуга, односно увоза добара, примљених у пореском периоду за који подноси пореску пријаву.

У складу с наведеним законским и подзаконским одредбама, као и одредбом члана 3. тачка 2) Споразума између Савета министара Србије и Црне Горе и Владе Савезне Републике Немачке о техничкој сарадњи и помоћи, на промет добара и услуга који обвезник ПДВ врши хуманитарној организацији CARE International Србије и Црне Горе, као подимплементарном партнеру, а у циљу реализације пројекта за ромске породице у Београду и Нишу, ПДВ се не обрачунава и не плаћа, а обвезник ПДВ има право на одбитак претходног пореза по том основу у складу са Законом. ПДВ се не обрачунава и не плаћа ни на увоз добара, уз испуњење свих наведених услова.

7. Плаћање ПДВ у случају када страном лице које на територији Републике Србије нема седиште ни сталну пословну јединицу продаје добра домаћем лицу, а није одредило пореског пуномоћника

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-28/2006-04 од 12.1.2006. год.)

Одредбом члана 3. Закона о порезу на додату вредност ("Сл. гласник РС", бр. 84/04, 86/04 и 61/05, у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Промет добара, у смислу овог закона, а у складу с одредбом члана 4. став 1. Закона, је пренос права располагања на телесним стварима (у даљем тексту: добра) лицу које тим добрима може располагати као власник, ако овим законом није друкчије одређено.

Према одредбама члана 10. став 1. тач. 2) и 3) Закона, порески дужник, у смислу овог закона, је порески пуномоћник кога одреди страном лице које у Републици нема седиште ни сталну пословну јединицу, а које обавља промет добара и услуга у Републици, а ако страном лице не одреди пореског пуномоћника, порески дужник је прималац добара и услуга.

Сагласно ставу 2. истог члана Закона, ако је порески дужник – пуномоћник, односно прималац добара и услуга и обвезник, дужан је да испуни обавезе које су овим законом прописане за обвезника, осим издавања рачуна.

У складу с наведеним законским одредбама, када страном лице које на територији Републике Србије нема седиште ни сталну пословну јединицу врши промет добара домаћем лицу, а није одредило пореског пуномоћника, у том случају порески дужник је прималац тих добара.

8. Могућност ослобађања од плаћања ПДВ на увоз радио опреме и технике коју “Удружење Марија“ као донацију добија од “Светског удружења радио Марија“ са седиштем у Италији, као и право на рефакцију ПДВ плаћеног при увозу добара у периоду од 1. јануара до 26. јула 2005. године

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-1550/2005-04 од 12.1.2006. год.)

1. Према одредби члана 55. Закона о порезу на додату вредност (“Сл. гласник РС”, бр. 84/04 и 86/04) која се примењивала до 26. јула 2005. године, тј. до ступања на снагу Закона о изменама и допунама Закона о порезу на додату вредност (“Сл. гласник РС”, бр. 61/05), право на рефакцију ПДВ, на основу захтева, имали су страни донатори који новчаним средствима финансирају реализацију пројекта у Републици, за добра која им се испоручују у Републици или која увозе, као и за услуге које им се пружају, под условом да су испоруке или увоз добара, односно пружене услуге опорезиве, да је ПДВ за промет добара и услуга исказан у рачуну, у складу с овим законом, као и да је рачун плаћен, односно да је ПДВ који се дугује по основу увоза добара плаћен, као и да се донаторска средства за финансирање пројекта заснивају на уговору закљученим са државном заједницом Србија и Црна Гора, односно Републиком, а предвиђено је да се из добијених новчаних средстава неће сносити трошкови пореза.

У складу с наведеном законском одредбом, страни донатор могао је остварити рефакцију ПДВ уз испуњење услова прописаних Законом, а на начин који је био прописан одредбама члана 6. Правилника о поступку остваривања права на повраћај ПДВ и о начину и поступку рефакције ПДВ (“Сл. гласник РС”, бр. 107/04), док “Удружење Марија“ као прималац донације од “Светског удружења радио Марија“ са седиштем у Италији није испуњавало услове за остваривање овог права.

2. Одредбом члана 26. став 1. тачка 1а) Закона о порезу на додату вредност (“Сл. гласник РС”, бр. 84/04, 86/04 и 61/05), која се

примењује од дана ступања на снагу Закона о изменама и допунама Закона о ПДВ (“Сл. гласник РС”, бр. 61/05), тј. од 26.7.2005. године, прописано је да се ПДВ не плаћа на увоз добара која се увозе на основу уговора о донацији или као хуманитарна помоћ.

Према одредби члана 1. став 1. Закона о донацијама и хуманитарној помоћи (“Сл. лист СРЈ”, бр. 53/01, 61/01 и 36/02), државни органи, јединице локалне самоуправе, јавна предузећа, јавне установе, друге организације и заједнице које не остварују добит, као и домаће и стране хуманитарне организације могу примати донације и хуманитарну помоћ.

Одредбом члана 2. Закона о донацијама и хуманитарној помоћи прописано је да донација и хуманитарна помоћ могу бити у роби, осим дувана и дуванских прерађевина, алкохолних пића и путничких аутомобила, услугама, новцу, хартијама од вредности, имовинским и другим правима.

У складу с наведеним законским одредбама, уз испуњење прописаних услова, а од дана ступања на снагу Закона о изменама и допунама Закона о ПДВ (“Сл. гласник РС”, бр. 61/05), тј. од 26. јула 2005. године, на увоз добара која “Удружење Марија” добија у вуду донације не плаћа се ПДВ, ако се увоз у свему врши према одредбама Закона о донацијама и хуманитарној помоћи. Надлежни царински орган утврђује да ли се увоз врши према одредбама поменутог закона.

9. Рок за плаћање позитивне разлике између укупне обавезе по основу ПДВ и претходног пореза

(*Мишљење Министарства финансија*, бр. 413-00-00006/2006-04 од 12.1.2006. год.)

Одредбом члана 37. Закона о порезу на додату вредност (“Сл. гласник РС”, бр. 84/04, 86/04 и 61/05, у даљем тексту: Закон) прописано је да је обвезник дужан да:

- 1) поднесе пријаву за ПДВ (у даљем тексту: евиденциона пријава);
- 2) издаје рачуне о извршеном промету добара и услуга;
- 3) води евиденцију у складу с овим законом;
- 4) обрачунава и плаћа ПДВ и подноси пореске пријаве.

Према одредби члана 48. став 1. Закона, порески период за који се обрачунава и плаћа ПДВ, предаје пореска пријава и плаћа ПДВ је календарски месец за обвезника који је у претходних 12 месеци остварио укупан промет већи од 20.000.000 динара или процењује да ће у наредних 12 месеци остварити укупан промет већи од 20.000.000 динара.

Одредбом става 2. истог члана Закона прописано је да је порески период за који се обрачунава ПДВ, предаје пореска пријава и плаћа ПДВ календарско тромесечје за обвезника који је у претходних 12 месеци остварио укупан промет мањи од 20.000.000 динара или процењује да ће у наредних 12 месеци остварити укупан промет мањи од 20.000.000 динара.

Сагласно одредби члана 50. став 1. Закона, обвезник подноси пореску пријаву надлежном пореском органу на прописаном обрасцу, у року од 10 дана по истеку пореског периода.

Према одредби члана 51. став 1. Закона, обвезник је дужан да за сваки порески период плати ПДВ који је једнак позитивној разлици између укупног износа пореске обавезе и износа претходног пореза, у року за подношење пореске пријаве из члана 50. став 1. овог закона.

У складу с наведеним законским одредбама, обвезник је дужан да позитивну разлику између укупне обавезе по основу ПДВ и претходног пореза плати у року од 10 дана по истеку пореског периода, при чему напомињемо да се плаћање ПДВ за порески период може вршити и у току тог пореског периода, с обзиром да је, када се ради о року за плаћање обавезе по основу ПДВ, Законом прописан само најкаснији рок.

10. Право на одбитак ПДВ као претходног пореза по основу набавке апарата за приређивање игара на срећу

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-2768/2005-04 од 11.1.2006. год.)

Према одредби члана 28. став 1. Закона о порезу на додату вредност ("Сл. гласник РС", бр. 84/04, 86/04 и 61/05, у даљем тексту: Закон), право на одбитак претходног пореза обвезник може да оствари ако добра набављена у Републици или из увоза, укључујући и набавку опреме, као и објеката за вршење делатности и економски дељивих целина у оквиру тих објеката, односно примљене услуге, користи или ће их користити за промет добара и услуга:

- 1) који је опорезив ПДВ;
- 2) за који, у складу с чланом 24. овог закона, постоји ослобођење од плаћања ПДВ;
- 3) који је извршен у иностранству, ако би за тај промет постојало право на одбитак претходног пореза да је извршен у Републици.

Право на одбитак претходног пореза, према одредби члана 28. став 2. Закона, обвезник може да оствари ако поседује рачун издат од стране другог обвезника у промету о износу претходног пореза, у складу с овим законом или документ о извршеном увозу добара, у којем је исказан претходни порез, односно којим се потврђује да је прималац или увозник тако исказани ПДВ платио приликом увоза.

Одредбом става 3. истог члана Закона прописано је да у пореском периоду у којем су испуњени услови из ст. 1. и 2. члана 28. Закона обвезник може да одбије претходни порез од дугованог ПДВ, и то:

- 1) обрачунати и исказани ПДВ за промет добара и услуга који је или ће му бити извршен од стране другог обвезника у промету;

2) ПДВ који је плаћен приликом увоза добара.

Сагласно одредби става 4. истог члана Закона, право на одбитак претходног пореза настаје даном испуњења услова из ст. 1-3. овог члана.

У складу с наведеним законским одредбама, а уз испуњење прописаних услова, обвезник ПДВ који је увезао добра – апарате за приређивање игара на срећу у циљу даље продаје или извоза, има право на одбитак претходног пореза по том основу, у складу са Законом.

Међутим, када обвезник ПДВ увезе апарате за приређивање игара на срећу за пружање услуга приређивања игара на срећу, у том случају, сагласно одредби члана 25. став 2. тачка 18) Закона, нема право на одбитак претходног пореза по том основу.

11. Обавеза обрачуна ПДВ надокнаде од 5% при набавци сирове коже и сирове вуне од пољопривредних произвођача

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-2845/2005-04 од 10.1.2006. год.)

Одредбом члана 34. став 1. Закона о порезу на додату вредност ("Сл. гласник РС", бр. 84/04, 86/04 и 61/05, у даљем тексту: Закон) прописано је да обвезници пореза на доходак грађана на приходе од пољопривреде и шумарства на основу катастарског прихода (у даљем тексту: пољопривредници) имају право на надокнаду по основу ПДВ (у даљем тексту: ПДВ надокнада), под условима и на начин одређен овим законом.

Сагласно ставу 2. истог члана Закона, ПДВ надокнада признаје се пољопривредницима који изврше промет пољопривредних и шумских производа, односно пољопривредних услуга обвезницима.

Према одредби става 3. истог члана Закона, ако пољопривредници изврше промет добара и услуга из става 2. овог члана, обвезник је дужан да обрачуна ПДВ надокнаду у износу од 5% на вредност примљених добара и услуга, о чему издаје документ за обрачун (у даљем тексту: признаница).

Сагласно одредби члана 9. став 1. Правилника о одређивању случајева у којима нема обавезе издавања рачуна и о рачунима код којих се могу изоставити поједини подаци ("Сл. гласник РС", бр. 105/04, 140/04 и 67/05, у даљем тексту: Правилник), рачуном, у смислу члана 42. став 1. Закона, сматра се документ за обрачун ПДВ надокнаде (признаница) који обвезник издаје пољопривреднику у смислу члана 34. став 3. Закона.

Према одредби става 2. истог члана Правилника, признаница из става 1. овог члана садржи нарочито следеће податке:

- 1) назив, адресу и ПИБ обвезника – издаваоца признанице;
- 2) место и датум издавања и редни број признанице;
- 3) име, презиме и адресу и ПИБ пољопривредника;
- 4) врсту и количину испоручених добара и врсту и обим услуга;
- 5) датум промета добара и услуга;
- 6) вредност примљених добара и услуга;
- 7) износ ПДВ надокнаде обрачунате пољопривреднику.

Одредбом става 4. истог члана Закона прописано је да обвезници из става 3. овог члана имају право да одбију износ ПДВ надокнаде као претходни порез, под условом да су ПДВ надокнаду и вредност примљених добара и услуга платили пољопривреднику.

Према мишљењу Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде бр. 32-00-00118/2005-08 од 21.11.2005. године, производња свих врста живе стоке и осталих живих животиња, као и сирови производи од њих – сирово млеко, непрана вуна, сирово кожа, јаја, мед, сирово крзно и сл. – спадају у пољопривредне производе.

У складу с наведеним законским и подзаконским одредбама, као и мишљењем Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде, приликом набавке пољопривредних производа – сирове вуне и сирове коже од пољопривредника, обвезник ПДВ обрачунава и плаћа ПДВ надокнаду у износу од 5% на вредност примљених добара, а о томе издаје признаницу пољопривреднику.

12. Право на одбитак ПДВ надокнаде плаћене пољопривреднику као претходног пореза у случају када се вредност пољопривредних производа и ПДВ надокнада плаћају пољопривреднику пре извршеног промета

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-2230/2005-04 од 10.1.2006. год.)

Одредбом члана 34. став 1. Закона о порезу на додату вредност (“Сл. гласник РС”, бр. 84/04, 86/04 и 61/05, у даљем тексту: Закон) прописано је да обвезници пореза на доходак грађана на приходе од пољопривреде и шумарства (у даљем тексту: пољопривредници) имају право на ПДВ надокнаду по основу ПДВ (у даљем тексту: ПДВ надокнада), под условима и на начин одређен овим законом.

Према ставу 2. истог члана Закона, ПДВ надокнада признаје се пољопривредницима који изврше промет пољопривредних и шумских производа, односно пољопривредних услуга обвезницима.

Сагласно ставу 3. истог члана Закона, ако пољопривредници изврше промет добара и услуга из става 2. овог члана, обвезник је дужан да обрачуна ПДВ надокнаду у износу од 5% на вредност примљених добара и услуга, о чему издаје документ за обрачун (у даљем тексту: признаница).

Обвезници из става 3. овог члана имају право да одбију износ ПДВ надокнаде као претходни порез, под условом да су ПДВ надокнаду и вредност примљених добара и услуга платили пољопривреднику.

У складу с наведеним законским одредбама, обвезник ПДВ који откупује пољопривредне производе од пољопривредника –

обвезник пореза на доходак грађана на приходе од пољопривреде и шумарства на основу катастарских прихода, дужан је да на вредност примљених добара обрачуна ПДВ надокнаду у висини од 5%, о чему издаје признаницу.

Према томе, обвезник ПДВ који плати пољопривреднику вредност пољопривредних производа пре извршеног промета тих производа (авансно плаћање) нема обавезу обрачунавања и плаћања ПДВ надокнаде.

Када обвезник ПДВ плати вредност пољопривредних производа и ПДВ надокнаду пољопривреднику пре извршеног промета тих производа (авансно плаћање), у том случају обвезник ПДВ нема право да плаћену ПДВ надокнаду одбије као претходни порез у пореском периоду у којем је платио вредност пољопривредних производа и ПДВ надокнаду пољопривреднику, већ ово право може да оствари у пореском периоду у којем му је пољопривредник извршио промет пољопривредних производа.

13. Порески третман увоза апарата који се увози као замена за рекламирани и враћени неисправан апарат инодобављачу

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-02244/2005-04 од 9.1.2006. год.)

Одредбом члана 3. Закона о порезу на додату вредност ("Сл. гласник РС", бр. 84/04, 86/04 и 61/05, у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Прометом добара и услуга, у смислу члана 6. тачка 2а) Закона, не сматра се замена добара у гарантном року.

Наведена законска одредба не односи се на увоз добара, тј. на добра која се увозе по основу замене у гарантном року.

Сагласно одредби члана 7. Закона, увоз је сваки унос добара у царинско подручје Републике.

Према томе, на добра која се увозе по основу замене у гарантном року обрачунава се и плаћа ПДВ, с обзиром да одредбама члана 26. Закона за увоз ових добара није предвиђено пореско ослобођење.

14. Могућност ослобађања од плаћања ПДВ на увоз хардверске и софтверске опреме коју за потребе студената факултет добија од фирме IBM World Trade Corporation

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-2917/2005-04 од 9.1.2006. год.)

Одредбом члана 26. став 1. тачка 1а) Закона о порезу на додату вредност ("Сл. гласник РС", бр. 84/04, 86/04 и 61/05) прописано је да се ПДВ не плаћа на увоз добара која се увозе на основу уговора о донацији или као хуманитарна помоћ.

Према одредби члана 1. став 1. Закона о донацијама и хуманитарној помоћи ("Сл. лист СРЈ", бр. 53/01, 61/01 и 36/02), државни органи, јединице локалне самоуправе, јавна предузећа, јавне установе, друге организације и заједнице које не остварују добит, као и домаће и стране хуманитарне организације могу примати донације и хуманитарну помоћ.

Одредбом члана 2. Закона о донацијама и хуманитарној помоћи прописано је да донације и хуманитарна помоћ могу бити у роби, осим дувана и дуванских прерађевина, алкохолних пића и путничких аутомобила, услугама, новцу, хартијама од вредности, имовинским и другим правима.

У складу с наведеним законским одредбама, на увоз хардверске и софтверске опреме која је предмет донације, а коју факултет добија од фирме IBM World Trade Corporation, не плаћа се ПДВ, ако се увоз у свему врши према одредбама Закона о донацијама и хуманитарној помоћи. Надлежни царински орган утврђује да ли се промет врши у складу с поменутиим законом.

15. Право на одбитак претходног пореза по основу набавке горива, мазива, резервних делова и др. за превозна средства – аутобус, минибус и комбибус, као и набавке новог аутобуса и комбибуса, који се користе за превоз запослених

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-2818/2005-04 од 6.1.2006. год.)

Према одредби члана 28. став 1. Закона о порезу на додату вредност (“Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04 и 61/05) право на одбитак претходног пореза обвезник може да оствари ако добра набављена у Републици или из увоза, укључујући и набавку опреме, као и објеката за вршење делатности и економски делјивих целина у оквиру тих објеката, односно примљене услуге, користи или ће их користити за промет добара и услуга:

- 1) који је опорезив ПДВ;
- 2) за који, у складу с чланом 24. овог закона, постоји ослобођење од плаћања ПДВ;
- 3) који је извршен у иностранству, ако би за тај промет постојало право на одбитак претходног пореза да је извршен у Републици.

Право на одбитак претходног пореза, према одредби члана 28. став 2. Закона, обвезник може да оствари ако поседује рачун издат од стране другог обвезника у промету о износу претходног пореза, у складу с овим законом или документ о извршеном увозу добара у којем је исказан претходни порез, односно којим се потврђује да је прималац или увозник тако исказани ПДВ платио приликом увоза.

Одредбом става 3. истог члана Закона прописано је да у пореском периоду у којем су испуњени услови из ст. 1. и 2. члана 28. Закона обвезник може да одбије претходни порез од дугованог ПДВ, и то:

- 1) обрачунати и исказани ПДВ за промет добара и услуга које је или ће му бити извршен од стране другог обвезника у промету;

2) ПДВ који је плаћен приликом увоза добара.

Сагласно одредби става 4. истог члана Закона, право на одбитак претходног пореза настаје даном испуњења услова из ст. 1-3. овог члана.

Према одредби члана 29. став 1. тачка 1) Закона, обвезник нема право на одбитак претходног пореза по основу набавке и увоза путничких аутомобила, мотоцикала, пловних објеката и ваздухоплова, резервних делова, горива и потрошног материјала за њихове потребе, као и изнајмљивања, одржавања, поправки и других услуга које су повезане с коришћењем ових превозних средстава.

Одредбом става 2. истог члана Закона прописано је да изузетно од става 1. тачка 1) овог члана обвезник има право на одбитак претходног пореза ако превозна средства и друга добра користи искључиво за обављање делатности промета и изнајмљивања наведених превозних средстава и других добара, као и превоза лица и добара или обуку возача за управљање наведеним превозним средствима.

У складу с наведеним законским одредбама, а уз испуњење прописаних услова, од дана ступања на снагу Закона о изменама и допунама Закона о порезу на додату вредност ("Сл. гласник РС", бр. 61/05), тј. од 26. јула 2005. године, обвезник ПДВ има право на одбитак претходног пореза обрачунатог и исказаног у рачуну претходног учесника у промету, по основу набавке горива, мазива, резервних делова и др. за превозна средства – аутобус, минибус и комбибус, као и набавке новог аутобуса и комбибуса, који користи за превоз запослених.

ПОРЕЗ НА ДОБИТ ПРЕДУЗЕЋА

1. Право на порески кредит у случају када се у набавку основних средстава улажу новчана средства која потичу из донације

(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-07-00480/2005-04 од 4.1.2006. год.)

У складу с чланом 48. Закона о порезу на добит предузећа ("Сл. гласник РС", бр. 25/01, 80/02, 43/03 и 84/04, у даљем тексту: Закон), обвезнику који изврши улагања у основна средства у сопственој регистрованој делатности признаје се право на порески кредит у висини од 20% (40% за мала предузећа) извршеног улагања, с тим што не може бити веће од 50% (70% за мала предузећа) обрачунатог пореза у години у којој је извршено улагање.

Према наведеној одредби Закона, право на коришћење пореског кредита није условљено врстом, односно пореклом средстава, већ је услов да се из укупних расположивих средстава изврши улагање у набавку основних средстава за обављање сопствене регистроване делатности.

Према томе, обвезник који из расположивих новчаних средстава (која могу потицати и из донација, средстава које оснивачи јавних предузећа наменски пренесу обвезницима, средстава из Фонда за развој Србије и сл.) набави основна средства за обављање сопствене регистроване делатности има право на порески кредит у смислу члана 48. Закона.

2. Преношење губитака из ранијих година на рачун добити утврђене у годишњем пореском билансу из будућих обрачунских периода

(*Мишљење Министарства финансија*, бр. 430-07-00483/2005-04 од 30.12.2005. год.)

Чланом 55. Закона о порезу на добит предузећа (“Сл. гласник РС”, бр. 25/01... 84/04, у даљем тексту: Закон) прописано је да матично предузеће и зависна предузећа, у смислу овог закона, чине групу повезаних предузећа ако међу њима постоји непосредна или посредна контрола над најмање 75% акција или удела. Повезана предузећа имају право да траже пореско консолидовање под условом да су сва повезана предузећа резиденти Републике.

Чланом 57. Закона прописано је да се једном одобрено пореско консолидовање примењује најмање пет година, а уколико се пре истека рока од пет година измене услови из члана 55. ст. 1. и 2. овог закона или се једно предузеће, више повезаних предузећа или сва повезана предузећа у групи накнадно определе за појединачно опорезивање пре истека рока из става 1. овог члана, сва повезана предузећа су дужна да сразмерно плате разлику на име пореске привилегије коју су искористили.

Министарство сматра да су спајањем холдинга (матичног предузећа) и зависних предузећа у једно правно лице измењени услови из члана 55. ст. 1. и 2. Закона (с обзиром да је пореско консолидовање стекло матично предузеће – холдинг и шест зависних предузећа), те уколико пореско консолидовање није трајало пет година у складу са Законом, сви чланови групе повезаних предузећа у саставу холдинга дужни су да плате разлику пореза на име искоришћене пореске привилегије у годинама када је вршено пореско консолидовање.

Према одредби члана 32. Закона, губици остварени из пословних, финансијских и непословних трансакција, утврђени у

пореском билансу, изузев оних из којих произилазе капитални добити и губити утврђени у складу с овим законом, могу се пренети на рачун добити утврђене у годишњем пореском билансу из будућих обрачунских периода, али не дуже од десет година (пет година за губитке утврђене у пореским билансима до краја 2002. године).

Чланом 33. став 1. Закона прописано је да коришћење пореске погодности из члана 32. овог закона не престаје у случају статусних промена по основу спајања и припајања, као ни у случајевима организовања друштвеног предузећа у акционарско друштво или друштво са ограниченом одговорношћу, нити у другим случајевима организовања обвезника.

Према томе, предузећа која су спровела статусну промену спајања, у смислу прописа којима се уређују привредна друштва, имају право да наставе коришћење пореске погодности из члана 32. Закона. Преношење губитака у смислу члана 32. Закона врши се независно од пореског консолидовања, односно тако што се губити исказани у пореском билансу сваког појединачног предузећа (у целини или део који већ није пренет на рачун будуће добити), а не збирна пореска основица из консолидованог пореског биланса (колона 6. Обрасца КПБ), могу пренети на рачун будуће добити утврђене у годишњем пореском билансу новог друштва, али не дуже од рока утврђеног Законом.

3. Порески третман капиталног добитка који правно лице из Црне Горе оствари продајом акција на тржишту хартија од вредности правном лицу из Србије

(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-07-475/2005-04 од 30.12.2005. год.)

1. Одредбом члана 40. Закона прописано је да се на приходе које оствари нерезидентни обвезник од резидентног обвезника,

између осталог, и по основу капиталних добитака, обрачунава и плаћа порез по одбитку по стопи од 20% ако међународним уговором о избегавању двоструког опорезивања није друкчије уређено.

У вези питања о обавези плаћања пореза по одбитку од стране физичког лица–резидента код куповине акција од нерезидентног обвезника–правног лица ово министарство је дало мишљење бр. 430-01-00492/2005-04 од 13.12.2005. године.

2. Капитални добитак остварен продајом акција утврђује се као разлика између продајне цене хартија од вредности (акција) и њихове набавне цене. У конкретном случају, код хартија које нису до сада котиране на берзи, набавна цена јесте цена коју обвезник документује као стварно плаћену, а ако то не учини – номинална вредност акција.

3. Порез по одбитку на приходе опредељене чланом 40. Закона за сваког обвезника и сваки појединачно исплаћени приход исплатилац обрачунава, обуставља и уплаћује на прописане рачуне применом одговарајуће стопе на основицу коју код капиталних добитака чини разлика између продајне и набавне цене хартија од вредности.

Према томе, нерезидент–правно лице из Црне Горе које продајом акција на тржишту хартија од вредности (Београдска берза) оствари капитални добитак је, као прималац прихода, обвезник пореза у складу с чланом 40. Закона, док је резидент–правно лице из Србије које купује акције, као исплатилац прихода, порески плаћац. Прималац прихода је у обавези да на захтев исплатиоца прихода достави податке о набавној цени имовине (хартија од вредности), што значи да уколико исплатилац прихода не располаже тим подацима, он ће их, у складу с чланом 3. став 1. тачка 15) Правилника о обрасцу збирне пореске пријаве о обрачунатом и плаћеном порезу на добит по одбитку на приходе које остварују нерезидентни обвезници–правна лица (“Сл. гласник РС”, бр. 116/04), прибавити од примаоца прихода.

4. Порески третман капиталног добитка које нерезидентни обвезник, без сталне пословне јединице на територији Републике Србије, оствари прометом хартија од вредности у Републици Србији

(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-07-00471/2005-04 од 30.12.2005. год.)

Одредбом члана 40. Закона о порезу на добит предузећа ("Сл. гласник РС", бр. 25/01 ... 84/04) прописано је да се на приходе које оствари нерезидентни обвезник од резидентног обвезника по основу дивиденди и удела у добити у правном лицу, ауторских накнада, камата, капиталних добитака и накнада по основу закупа непокретности и покретних ствари обрачунава и плаћа порез по одбитку по стоци од 20% ако међународним уговором о избегавању двоструког опорезивања није друкчије уређено.

Према томе, нерезидентни обвезник који нема сталну пословну јединицу на територији Републике Србије обвезник је пореза по одбитку на приходе од капиталног добитка које оствари на територији Републике продајом хартија од вредности резидентном правном лицу, а порески плаћац је исплатилац прихода – резидентно правно лице које је купило хартије од вредности.

5. Плаћање аконтације пореза на добит предузећа

(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-07-522/2005-04 од 28.12.2005. год.)

Према члану 67. став 1. Закона о порезу на добит предузећа ("Сл. гласник РС", бр. 25/01 ... 84/04), порески обвезник током године порез на добит плаћа у виду месечних аконтација чију висину утврђује на основу пореске пријаве за претходну годину у којој исказује и податке од значаја за утврђивање висине аконтације у текућој години.

Према ст. 3. и 4. истог члана, плаћање месечних аконтација у складу с пореском пријавом из става 1. овог члана врши се од првог дана наредног месеца у односу на месец у коме је пријава поднета, а до почетка плаћања месечне аконтације у складу са ставом 3. овог члана обвезник у текућој години плаћа месечну аконтацију у висини која одговара месечној аконтацији из последњег месеца претходног пореског периода.

Правилником о садржају пореске пријаве за обрачун пореза на добит предузећа ("Сл. гласник РС", бр. 139/04 и 19/05, у даљем тексту: Правилник) прописан је садржај пореске пријаве за обрачун пореза на добит предузећа. У складу са чланом 5. део 10. тачка 5) Правилника, под редним бројем 10.4 – месечни износ аконтације, уноси се укупан износ аконтација (редни број 10.3) подељен са 12 месеци.

У складу с наведеним, сматрамо да је ставом 3. члана 67. прописано време почетка плаћања аконтације у складу с поднетом пореском пријавом (која може бити поднета и пре рока из члана 63. став 3. Закона, као и у продуженом року у складу са чланом 39. Закона о пореском поступку и пореској администрацији – "Сл. гласник РС", бр. 80/02 ... 85/05), што не утиче на обавезу пореског обвезника да у складу с чланом 67. став 1. Закона (да се у пореској пријави утврђује висина аконтације у "текућој години" – односно целој години) и чланом 5. део 10. тачка 5) Правилника (да се укупан износ аконтација дели са 12 месеци, односно да се месечни износ утврђује за цео период од 12 месеци) утврђени месечни износ аконтације из пореске пријаве уплати за свих 12 месеци текуће године.

Према томе, утврђени износ аконтације уплаћује се, у конкретном случају, за цео порески период (јануар – децембар 2005. године), а не од априла 2005. године.

ПОРЕЗ НА ДОХОДАК ГРАЂАНА

1. Порески третман отпремнине, односно новчане накнаде запосленима за чијим радом је престала потреба, код опорезивања прихода годишњим порезом на доходак грађана

(Мишљење Министарства финансија, бр. 9-00-00015/2005-04 од 26.12.2005. год.)

Одредбама члана 9. став 1. тачка 19) Закона о порезу на доходак грађана ("Сл. гласник РС", бр. 24/01, 80/02 и 135/04, у даљем тексту: Закон) прописано је изузимање од опорезивања за отпремнине, односно новчане накнаде које се исплаћују запосленом за чијим радом је престала потреба у складу са законом који уређује радне односе – до износа који је утврђен тим законом.

У случају кад запосленом престаје радни однос отказом уговора о раду услед технолошких, економских или организационих промена или смањења обима посла, неопорезиви износ отпремнине је износ у висини која је утврђена чл. 158. и 159. Закона о раду ("Сл. гласник РС", бр. 24/05 и 61/05) као најниже право запосленог, сагласно члану 9. став 1. тачка 19) Закона.

На износ отпремнине, односно новчане накнаде која се запосленом исплаћује изнад прописаног неопорезивог износа из члана 9. став 1. тачка 19) Закона, плаћа се порез на доходак грађана на друге приходе по члану 85. став 1. тачка 12) Закона.

Према одредби члана 87. став 3. Закона, предмет опорезивања годишњим порезом на доходак грађана су приходи који су исплаћени, односно остварени по следећим основама:

- 1) зарада – чл. 13. до 14б Закона;
- 2) опорезиви приходи од самосталне делатности – чл. 33. и 40. Закона;

3) опорезиви приходи од ауторских и сродних права и права индустријске својине – чл. 55. и 60. Закона;

4) опорезиви приходи од непокретности – чл. 68. и 70. Закона;

5) опорезиви приходи од давања у закуп покретних ствари – члан 82. ст. 3 до 5. Закона;

6) опорезиви приходи од осигурања лица – члан 84. ст. 2. Закона;

7) опорезиви приходи спортиста и спортских стручњака из члана 84а Закона;

8) опорезиви други приходи – члан 85. Закона;

9) приходи по основама из тач. 1) до 8) овог става, остварени и опорезовани у другој држави чланици, односно другој држави.

Наведени приходи укључују се у основицу годишњег пореза уколико су били предмет опорезивања при остваривању прихода у календарској години за коју се утврђује годишњи порез на доходак грађана.

Према томе, приходи који су исплаћени, односно остварени у периоду од 1. јануара до 31. децембра календарске године за коју се утврђује годишњи порез и који су опорезовани у тој календарској години, независно на који се период исплате односе, предмет су опорезивања годишњим порезом на доходак грађана.

Доходак за опорезивање годишњим порезом чини збир наведених прихода из члана 87. став 3. Закона уколико је тај збир за физичко лице – резидента већи од четвороструког, односно за странца – резидента већи од десетоструког износа просечне годишње зараде по запосленом исплаћене у Републици у годину за коју се утврђује порез, према подацима републичког органа надлежног за послове статистике.

Имајући у виду наведено, зараде као и други приходи који су били предмет опорезивања порезом на доходак грађана приликом њиховог остваривања (умањени за плаћени порез и доприносе ако се плаћају), ако заједно с приходима по другим основама који улазе у основицу годишњег пореза прелазе прописани неопорезиви износ, подлежу плаћању и годишњег пореза на доходак грађана (на износ изнад неопорезивог износа), као додатног пореза, по стопи од 10%, у складу с одредбама члана 87. и 89. Закона.

ТАКСЕ

1. Плаћање републичких и савезних административних такси у дипломатско-конзуларним представништвима државне заједнице Србија и Црна Гора

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-650/2005-04 од 13.1.2006. год.)

1. Уплата републичке административне таксе у иностранству од стране физичких лица која у ино-банци немају отворен рачун

Према одредби члана 4. став 1. Закона о републичким административним таксама ("Сл. гласник РС", бр. 43/03 ... и 61/05) обвезник који код дипломатско-конзуларног представништва Србије и Црне Горе (у даљем тексту: ДКП) поднесе захтев или поднесак надлежном органу у Републици Србији (у даљем тексту: Република) за покретање поступка, односно за извршење радње за коју је овим законом прописана обавеза плаћања таксе, таксу за списе и радње, у износу прописаном Тарифом прерачунатом у девизе, уплаћује у девизама, односно ефективном страном новцу

који се купује и продаје на девизном тржишту у складу с прописом Народне банке Србије, преко банке у земљи у којој је захтев, односно поднесак поднет, на девизни рачун Републике отворен за ту намену код Народне банке Србије преко инокоресподентне банке.

Изузетно од члана 4. став 1. Закона, кад у земљи у којој је захтев или поднесак код ДКП поднет, девизни рачун у смислу тог става није отворен, прописани динарски износ таксе прерачунат у девизе, у смислу ст. 2. и 3. члана 4, плаћа се у девизама код ДКП, који примљена средства уплаћује, односно преноси на девизни рачун Републике отворен код Народне банке Србије (члан 4. став 4. Закона).

Дакле, обвезник који преко ДКП поднесе захтев или поднесак надлежном органу у Републици за покретање поступка, односно за извршење радње за коју је овим законом прописана обавеза плаћања таксе, таксу за списе и радње, у износу прописаном Тарифом прерачунатом у девизе, принципијелно уплаћује у девизама, преко банке, што подразумева и у случају када се та уплата, сагласно прописима којима је уређено пословање банака у конкретној земљи, не може извршити готовински, већ само преко банке у којој обвезник има рачун.

Прописани динарски износ таксе прерачунат у девизе не уплаћује се преко банке у земљи у којој је захтев, односно поднесак поднет, већ се плаћа у девизама код ДКП само у случају кад у земљи у којој је захтев или поднесак код ДКП поднет није отворен девизни рачун Републике за ту намену код Народне банке Србије преко инокоресподентне банке.

Напомињемо да се, према одредби члана 16. Закона, такса уплаћује на прописани уплатни рачун јавних прихода.

2. Ослобођење од плаћања републичке административне таксе за списе и радње у вези са регулисањем војне обавезе, односно за списе и радње у поступку за сахрањивање

Према одредби члана 19. став 1. тач. 8) и 9), републичка административна такса не плаћа се за списе и радње у вези са регулисањем војне обавезе, односно за списе и радње у поступку за сахрањивање.

С обзиром да се републичке административне таксе плаћају за списе и радње у управним стварима, као и за друге списе и радње код институција, државних органа и организација, органа територијалне аутономије и локалне самоуправе у вршењу поверених послова и организација које врше јавна овлашћења, дописом бр. 434-02-37/2005-04 од 26.08.2005. године ово министарство обавестило је Министарство спољних послова о свом ставу да се “када конкретни списи и радње нису у надлежности наведених органа у Републици Србији (нпр. када ДКП врши оверу пуномоћја), републичка административна такса не плаћа”.

У том смислу, ако су списи и радње у надлежности наведених органа у Републици Србији, а врше се у вези регулисања војне обавезе, односно у поступку за сахрањивање, републичка административна такса се не плаћа.

Међутим, ако је реч о списима и радњама у вези са регулисањем војне обавезе, односно у поступку за сахрањивање које не врше наведени органи у Републици, већ нпр. радњу врши ДКП као орган државне заједнице Србија и Црна Гора (нпр. за спроводнице за пренос посмртних остатака које издаје ДКП), на те списе и радње не плаћа се републичка административна такса, што по

природи ствари значи да се на те списе и радње не могу применити ни одредбе Закона о републичким административним таксама којима су уређена ослобођења од плаћања републичке административне таксе.

3. Републичке административне таксе не плаћају се за списе и радње који су у надлежности органа који се не сматрају органима Републике из члана 2. Закона

Републичка административна такса плаћа се за списе и радње који су у надлежности наведених органа у Републици, а не и за списе и радње које врше органи који се не сматрају органима Републике у смислу члана 2. Закона (нпр. за списе и радње које ДКП врши у оквиру своје надлежности).

Дакле, када ДКП у оквиру своје надлежности врши нпр. пријем захтева, бележничке послове (овере, узимање изјава...), издавање путних исправа, састављање тестамената... не плаћају се републичке административне таксе.

Међутим, када је захтев за доношење решења о престанку држављанства поднет посредством ДКП надлежном органу Републике, поред прописане републичке административне таксе, плаћа се и савезна административна такса из Закона о савезним административним таксама, Тарифе савезних административних такса, Одељка Б. Тарифни број 114. тачка 2), као и таксе по одредбама Закона о савезним административним таксама за послове

које у вези с поднетим захтевом врши ДКП (пријем захтева, достављање захтева...).

4. Лица која се сматрају избеглим, прогнаним и расељеним лицима са територије АПКМ, у смислу Тарифних бр. 119, 121. и 122. Тарифе републичких административних такси

Тарифним бр. 119, 121. и 122. уређене су олакшице у плаћању републичке административне таксе за избегла и прогнана лица са територије бивше СФРЈ и расељена лица са територије АПКМ.

Сходно члану 1. став 1. Закона о избеглицама ("Сл. гласник РС", бр. 18/92 и 45/02), избеглицама се сматрају Срби и грађани других националности који су услед притиска хрватске власти или власти у другим републикама, претње геноцидом, као и прогона и дискриминације због њихове верске и националне припадности или политичког уверења, били принуђени да напусте своја пребивалишта у тим републикама и избегну на територију Републике Србије.

Прогнаним лицима, сходно члану 1. Уредбе о начину збрињавања прогнаних лица ("Сл. гласник РС", бр. 47/95), сматрају се лица која су са територије Републике Српске Крајине после 1. августа 1995. године, под принудом, прогнана на територију Републике Србије.

Таксена олакшица се стварује на основу одговарајућих исправа којима доказују свој статус.

5. Ослобођења од плаћања републичке административне таксе за пријаве за упис у матичне књиге

Према члану 19. став 1. тачка 4) Закона о републичким административним таксама, не плаћа се такса за пријаве за упис у матичне књиге.

Дописом бр. 434-02-37/2005-04 од 26.08.2005. године ово министарство је обавестило Министарство спољних послова да се “за случајеве за које је Законом прописано ослобођење од плаћања републичке административне таксе та такса не плаћа, независно од тога да ли се таксени обвезник непосредно обраћа надлежном органу у Републици или то чини посредством дипломатско-конзуларног представништва државне заједнице Србија и Црна Гора“.

Дакле, за пријаву за упис у матичне књиге (чињеница о рођењу, браку и смрти и других чињеница предвиђених тим законом, као и промена у вези с овим чињеницама) код органа у Републици, у складу с прописима којима су уређене матичне књиге у Републици, републичка административна такса се не плаћа. Међутим, списи и радње које врши орган у Републици у вези с пријавом за упис у матичне књиге (нпр. издавање исправа у поступку одређивања личног имена) подлежу плаћању републичких административних такси, осим у случајевима за које је законом прописано право на таксено ослобођење.

За пријаву за упис у матичне књиге које се воде у ДКП државне заједнице Србија и Црна Гора у иностранству, као органа надлежног за упис у смислу прописа којима су уређене матичне књиге у тим представништвима, не плаћа се републичка административна такса.

б. Ослобођење од плаћања републичке административне таксе за обавештавање матичара који води матичну књигу у којој треба извршити накнадни упис од стране матичара у Републици који је извршио основни упис

Одредбом члана 19. став 1. тачка 1) Закона о републичким административним таксама прописано је да се не плаћа такса за списе и радње који се воде по службеној дужности.

Сагласно одредби члана 14. Закона о матичним књигама (“Сл. гласник СРС“, бр. 15/90 и “Сл. гласник РС“, бр. 57/03), ако услед више силе или других сличних разлога поједине чињенице и подаци нису могли бити уписани у матичне књиге, накнадни упис тих чињеница и података у матичне књиге матичар може извршити само на основу решења органа надлежног за вођење матичних књига на чијој се територији води матична књига у којој се има извршити упис. Према одредби члана 15. став 1. Закона, ако матичну књигу у којој треба извршити накнадни упис води други матичар, матичар који је извршио основни упис дужан је да у року од три дана од дана извршења уписа о томе обавести матичара који води матичну књигу у којој треба извршити накнадни упис, односно Савезни секретаријат за иностране послове ако се та матична књига води у дипломатском или конзуларном представништву СФРЈ у иностранству.

С обзиром да се обавештавање матичара који води матичну књигу у којој треба извршити накнадни упис од стране матичара у Републици који је извршио основни упис врши по службеној дужности, за то обавештење не плаћа се републичка административна такса.

Списи и радње из надлежности органа Републике који су предмет таксене обавезе по ЗОРАТ (Закон о републичким административним таксама) због чега се за њих не плаћа административна такса по ЗОСАТ (Закон о савезним административним таксама)

Тар. број из ЗОСАТ Одељак А по којем се административна такса не плаћа	Тар. број из ЗОРАТ по којем се административна такса плаћа
Тарифни број 7.	Тарифни број 97. тачка 16)
Тарифни број 8. став 1.	Тарифни број 39. став 8.
Тарифни број 8. став 2.	Тарифни број 39. став 9.
Тарифни број 8. став 3.	Тарифни број 39. став 10.
Тарифни број 8. став 4.	Тарифни број 39. став 11.
Тарифни број 8. став 5.	Тарифни број 39. став 12.
Тарифни број 9.	Тарифни број 39. став 13.
Тарифни број 10.	Тарифни број 39. ст. 14. и 15.
Тарифни број 11.	Тарифни број 39. ст. 16, 17. и 18.
Тарифни број 12.	Тарифни број 39. став 19.
Тарифни број 13.	Тарифни број 39. став 20.
Тарифни број 14.	Тарифни број 85. ст. 1. до 11.
Тарифни број 15.	Тарифни број 85. ст. 12. до 24.
Тарифни број 16.	Тарифни број 111.
Тарифни број 17.	Тарифни број 112.
Тарифни број 18.	Тарифни број 113.
Тарифни број 18а	Тарифни број 114.
Тарифни број 19.	Тарифни број 115.
Тарифни број 19а	Тарифни број 40.
Тарифни број 19б	Тарифни број 41. ст. 1. до 4.
Тарифни број 19в	Тарифни број 42.
Тарифни број 19г став 1.	Тарифни број 43. став 2.
Тарифни број 19г став 2.	Тарифни број 43. став 3.
Тарифни број 19г став 3.	Тарифни број 43. став 1.
Тарифни број 19д	Тарифни број 44.
Тарифни број 20.	Тарифни број 45.
Тарифни број 21.	Тарифни број 46.
Тарифни број 28а	Тарифни број 47.
Тарифни број 33. ст. 1. до 3.	Тарифни број 48. ст. 1. до 3.
Тарифни број 33. став 4. и Тар. бр. 39и	Тарифни број 48. став 5.
Тарифни број 33. став 5.	Тарифни број 48. став 6.
Тарифни број 33. став 6.	Тарифни број 48. став 7.
Тарифни број 34.	Тарифни број 49.
Тарифни број 36.	Тарифни број 141б став 1.
Тарифни број 36а	Тарифни број 141б став 3.
Тарифни број 36б	Тарифни број 141б став 2.
Тарифни број 37.	Тарифни број 51. у односу на заштиту биља

Тарифни број 38. став 1.	Тарифни број 52. у односу на заштиту биља
Тарифни број 38. став 2.	Тарифни број 52. став 2. у односу на заштиту биља
Тарифни број 39.	Тарифни број 53. тачка 1) у односу на заштиту биља
Тарифни број 39б	Тарифни број 59. став 2.
Тарифни број 39ж	Тарифни број 48. став 4.
Тарифни број 39з	Тарифни број 48. став 5.
Тарифни број 40.	Тарифни број 51. (списи у области ветерине)
Тарифни број 41.	Тарифни број 52. ст. 1. и 2.
Тарифни број 42.	Тарифни број 53. (списи у области ветерине)
Тарифни број 43.	Тарифни број 54.
Тарифни број 43г	Тарифни број 50.
Тарифни број 44.	Тарифни број 51. ст. 1. и 2.
Тарифни број 45. ст. 1. и 2.	Тарифни број 52. ст. 1. и 2.
Тарифни број 45. ст. 3. и 4.	Тарифни број 52. ст. 4. и 5.
Тарифни број 46. став 1.	Тарифни број 53. тачка 1)
Тарифни број 46. став 2.	Тарифни број 53. тач. 2) 3) и 4)
Тарифни број 47.	Тарифни број 54.
Тарифни број 48. ст. 1. и 2.	Тарифни број 55. тач. 1) и 2)
Тарифни број 49.	Тарифни број 56.
Тарифни број 49а	Тарифни број 56. став 5.
Тарифни број 50. став 1.	Тарифни број 57. став 5.
Тарифни број 50. став 2.	Тарифни број 39. став 3.
Тарифни број 51.	Тарифни број 61.
Тарифни број 52. став 2.	Тарифни број 57. ст. 1. до 4.
Тарифни број 53.	Тарифни број 26.
Тарифни број 53а	Тарифни број 60.
Тарифни број 54.	Тар. бр. 13. и Тар. бр. 62. ст. 1. и 2.
Тарифни број 55.	Тарифни број 63.
Тарифни број 56.	Тарифни број 64.
Тарифни број 57.	Тарифни број 65.
Тарифни број 57.	Тарифни број 35.
Тарифни број 59а	Тарифни број 67.
Тарифни број 60.	Тарифни број 68.
Тарифни број 61.	Тарифни број 69. став 1.
Тарифни број 62.	Тарифни број 70.
Тарифни број 63. и 64.	Тарифни број 121
Тарифни број 65.	Тарифни број 71.
Тарифни број 66.	Тарифни број 72.
Тарифни број 67.	Тарифни број 73.
Тарифни број 68.	Тарифни број 74.
Тарифни број 69.	Тарифни број 75.

Тарифни број 70.	Тарифни број 76.
Тарифни број 71.	Тарифни број 77.
Тарифни број 72.	Тарифни број 78.
Тарифни број 73.	Тарифни број 79.
Тарифни број 74.	Тарифни број 80.
Тарифни број 75.	Тарифни број 81.
Тарифни број 75а	Тарифни број 81.
Тарифни број 79д	Тарифни број 82.
Тарифни број 102.	Тарифни број 83.
Тарифни број 103.	Тарифни број 86.
Тарифни број 104.	Тарифни број 87.
Тарифни број 105.	Тарифни број 88.
Тарифни број 106.	Тарифни број 90.
Тарифни број 107.	Тарифни број 91.
Тарифни број 108.	Тарифни број 93.
Тарифни број 109.	Тарифни број 96.
Тарифни број 110.	Тарифни број 97а
Тарифни број 111а	Тарифни број 147.
Тарифни број 114. тачка 1)	Тарифни број 97а ст. 1. и 2.
Тарифни број 114. тачка 3)	Тарифни број 97а став 4.
Тарифни број 114. тачка 4)	Тарифни број 97а став 3.

Напомена

– Списи и радње за које је прописана такса у надлежности органа државне заједнице истоветни називу и садржини са списима и радњама у надлежности Републике (нпр. такса за жалбу, за мишљење у примени прописа и сл.) нису садржани у упоредном прегледу, с обзиром да орган чија је надлежност (нпр. поступање по жалби, давање мишљења) примењује одговарајућу таксу: републички – републичку, орган државне заједнице – савезну.

– Код плаћања савезне административне таксе за решење о престанку држављанства по ЗОСАТ Одељак Б - Конзуларне таксе Тарифни број 114. тачка 2) плаћа се и РАТ по Тарифном броју 97а став 5.

ЦАРИНЕ

1. Како обрачунати накнаду за услуге царинског органа када је у питању поступак са робом смештеном у јавна и приватна складишта чије је отварање и рад царинарница одобрила решењем, а која се налазе у непосредној близини седишта царинског органа?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 401-00-02144/2005-17 од 20.1.2006. год.)

За примену Одлуке о врсти, висини и начину плаћања накнаде за услуге царинског органа ("Сл. гласник РС", бр. 7/2004) битан је излазак овлашћеног царинског службеника ради смештаја робе под царински надзор и царинења робе ван места, односно просторија и простора у којима царински орган редовно врши царински надзор и контролу или царинење робе, при чему близина ових просторија и простора у односу на седиште царинског органа није дефинисана.

Имајући у виду да је одређивање месне надлежности царинских испостава у надлежности Управе царина, односно управника царинарнице, то би исти требало да одреди где царински орган редовно врши царински надзор и контролу или царинење робе.

Имајући у виду изнето, а у циљу правилне примене тачке 2. ове Одлуке и упознавања свих учесника у царинском поступку, Управа царина је дужна да изда јавно обавештење о одређивању места где царински орган редовно врши царински надзор и контролу над царинском робом или царинење робе.

Такође, напомињемо да се питање поменути накнаде може регулисати и решењем којим се одобрава отварање царинског складишта, у складу с овлашћењем из члана 128. став 2. Царинског закона.

2. Могућност ослобођења од плаћања увозних дажбина на увоз моторног возила страног порекла у власништву војног лица прекомандованог из Републике Црне Горе у Републику Србију

(Мишљење Министарства финансија, бр. 483-00-00232/2005-17 од 10.1.2006. год.)

На војна лица која су из Републике Црне Горе прекомандована у Републику Србију примењује се Уредба о поступку са робом у промету са Републиком Црном Гором ("Сл. гласник РС", бр. 130/2003) којом је регулисано да се допремање домаће робе из Републике Црне Горе у Републику Србију врши слободно. Роба страног порекла која се упућује са царинског подручја Републике Црне Горе на царинско подручје Републике Србије подлеже плаћању увозних дажбина, осим ако се ради о возилима за која постоји царинска документација да су оцарињена пре 27.4.1992. године.

3. Могућност ослобађања од плаћања увозних дажбина за предузећа за професионално оспособљавање и запошљавање инвалида на опрему и резервне делове који се не производе у земљи, а служе за радно ангажовање инвалида

(Мишљење Министарства финансија, бр. 335-00-00467/2005-17 од 9.1.2006. год.)

Одредбом члана 193. став 1. тачка 8. Царинског закона ("Сл. гласник РС", бр. 73/03 и 61/05) предвиђено је ослобађање од плаћања увозних дажбина за предузећа за професионално оспособљавање и запошљавање инвалида, на опрему и резервне делове који се не производе у земљи, а служе за радно ангажовање инвалида. Ради коришћења повластице из наведеног члана Царинског закона корисник повластице царинском органу подноси документацију прописану чланом 265. Уредбе о царински дозвољеном поступању са царинском робом, пуштању царинске робе и наплати царинског дуга ("Сл. гласник РС", бр. 127/03, 20/04, 24/04, 63/04, 104/04, 44/05, 71/05, 76/05).

Уколико су претходни услови задовољени и прописана документација се достави надлежном царинском органу, може да се оствари право увоза опреме које је прописано поменутиим чланом Закона.

ЈАВНИ РАСХОДИ

ПЛАТЕ

1. Да ли се право на топли оброк и регрес за коришћење годишњег одмора из Закона о раду односи и на запослене у државним органима, односно на изабрана, именована и постављена лица и запослене у органима општине?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-17/2006-03 од 30.1.2006. год.)

У члану 2. став 2. Закона о раду ("Сл. гласник РС", 24/05 и 61/05) утврђено је да се одредбе овог закона односе и на запослене у државним органима, органима територијалне аутономије и локалне самоуправе и јавним службама, ако законом није друкчије одређено.

Закон о платама у државним органима и јавним службама ("Сл. гласник РС", бр. 34/01) управо је закон којим је питање топлог obroка и регреса за годишњи одмор другачије одређено. У члану 2. утврђени су елементи за обрачун плате (основица, коефицијент који се множи основицом, додатак на плату и обавезе које запослени плаћа по основу пореза и доприноса за обавезно социјално осигурање из плате), а у члану 5. наведени су додаци на плату (минули рад, прековремени рад, рад на дан државног и верског празника, теренски додатак и рад ноћу). Према томе, овим законом топли оброк и регрес за годишњи одмор нису предвиђени за запослене у државним органима и јавним службама.

ЈАВНЕ НАБАВКЕ

1. Да ли се понуђач који је у поступку реструктурирања може третирати као понуђач који је измирио дуг према јавним приходима иако није доставио потврду Пореске управе, с обзиром да се према њему примењује посебан третман у смислу Закона о приватизацији (отпуст дуга)?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-18/2006-08 од 16.1.2006. год.)

Према члану 46. став 1. тачка 2) Закона о јавним набавкама понуђач као доказ о испуњености услова за учешће у поступку јавне набавке, тј. као доказ о измиреним доспелим порезима доставља потврду надлежног пореског органа државе у којој има седиште или Републике Црне Горе, односно потврду Пореске управе. Том потврдом понуђач пред наручиоцем доказује да нема никаквих дуговања према држави што је наручиоцу, уз испуњеност и осталих обавезних услова за учешће у поступку јавне набавке, вид гаранције да ће уколико буде изабран као најповољнији понуђач уговорну обавезу заиста моћи да испуни.

Када се ради о понуђачима, предузећима која су у поступку реструктурирања, тј. поступку приватизације, на њих се у погледу дуга према државним повериоцима примењује члан 20. Закона о

приватизацији (“Сл. гласник РС”, бр. 38/01, 18/03 и 45/05), којим је уређено да су у поступку реструктурирања субјекта приватизације, јавно предузеће, Пореска управа, Републички фонд за пензијско и инвалидско осигурање, Републички завод за здравствено осигурање, Републичка дирекција за робне резерве, Фонд за развој Републике Србије и други републички органи и организације (државни повериоци) дужни да отпусте дуг субјекту приватизације у целини и своје потраживање намирне из средстава остварених од продаје капитала или имовине субјекта приватизације.

Како је према Закону о јавним набавкама на понуђачу терет доказивања испуњености услова за учешће у поступку јавне набавке, то наручилац јавне набавке није дужан да зна да ли је понуђач предузеће које је у поступку приватизације, нити да ли се на њега примењује и од ког момента се примењује члан 20. Закона о приватизацији (отпуст дуга).

Имајући у виду наведено, мишљења смо да је субјект приватизације, као понуђач у поступку јавне набавке, уз понуду дужан да достави потврду Пореске управе којом доказује да ли су пореске обавезе намирене кроз “отпуст дуга” или на неки други начин.

2. Да ли се, у смислу Закона о јавним набавкама, под овером докумената којима страни понуђачи доказују испуњеност обавезних услова за учешће у поступку јавне набавке, од стране управног или судског органа, односно привредне коморе, сматра овера од стране издаваоца документа или се мисли на неку другу врсту овере (јавни нотар или сл.)?

(*Мишљење Министарства финансија*, бр. 011-00-784/2005-08 од 9.1.2006. год.)

Према Закону о јавним набавкама (“Сл. гласник РС”, бр. 39/02, 43/03, 55/04 и 101/05) испуњеност услова за учешће у поступ-

ку јавне набавке доказује се доказима из члана 46. Закона, односно документима наведеним у овом члану.

Ако понуђач има седиште у иностраној држави, документи којим доказује испуњеност услова за учешће у поступку јавне набавке морају бити оверени од стране надлежног органа државе у којој понуђач има седиште (управног или судског органа, односно привредне коморе), односно амбасаде те државе у Србији и Црној Гори. Наручилац је дужан да провери да ли су документи којима понуђач доказује испуњеност тражених услова за учешће у поступку јавне набавке издати од стране надлежних органа те државе, односно Републике Црне Горе.

Документа која достављају понуђачи који имају седиште у иностраној држави, по мишљењу овог министарства, морају бити оверена од стране органа који је у тој држави надлежан за издавање тих докумената, односно од стране амбасаде те стране државе у Србији и Црној Гори.

Да ли су документа издата од стране надлежних органа државе у којој понуђач има седиште или од стране надлежних органа Републике Црне Горе, наручилац може да провери преко Министарства за иностране послове, односно Министарства за унутрашње економске односе.

3. Да ли се одредба члана 2. став 1. тачка 5) Закона о јавним набавкама може применити на набавке које врши Дирекција за робне резерве?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-767/2005-08 од 4.1.2006. год.)

Одредбом члана 2. став 1. тачка 5) Закона о јавним набавкама ("Сл. гласник РС", бр. 39/02, 43/03 и 55/04) утврђено је да се одредбе овог закона не односе на набавке добара које наручилац

набавља ради даље продаје или пружања услуга трећим лицима, под условом да наручилац нема искључива или посебна права пре-продаје или изнајмљивања тих добара, односно пружања услуга за које ће та добра користити.

Наведена одредба односи се на субјекте који су сходно члану 3. Закона у обавези да поступке јавних набавки спроводе по процедурама Закона, а регистровани су код надлежног органа за обављање делатности промета роба и услуга. То су предузећа која послују по тржишним принципима, због чега обим набавке на годишњем нивоу не могу планирати јер она зависи од тржишне тражње за добрима или услугама која предузеће ставља у промет. Осим тога, таква предузећа добит остварују на разлици између набавне и продајне цене добара, односно на разлици између набавне цене добара за пружање услуге и цене услуге и других трошкова.

Друге набавке, које се не односе на промет роба и пружање услуга, та предузећа су дужна да спроводе по процедурама утврђеним Законом.

Како је Законом о робним резервама утврђено да се робне резерве у Републици образују и користе за стабилизацију производње и тржишта и цена, заштиту домаће производње и унапређење извоза, обезбеђење потреба Републике за случај ванредног стања, непосредне ратне опасности и рата, у том смислу је и Одлуком о образовању робних резерви Града Новог Сада предвиђено да се Градске робне резерве образују и користе за стабилизацију производње, тржишта и цена, заштиту домаће производње и унапређење извоза, обезбеђење потреба Граду за случај ванредног стања, одакле произлази да се набавке добара за потребе робних резерви у Републици, односно робних резерви Града Новог Сада, не сматрају набавкама добара за даљу продају.

Такође, обнављање робних резерви тако што се врши благовремена продаја добара ради спречавања материјалне штете (одређен је рок употребе добара) и куповина нових добара не може се сматрати набавком добара ради даље продаје у смислу члана 2. став 1. тачка 5) Закона о јавним набавкама.

ПОДСЕТНИК

ФИНАНСИЈСКИ ПРОПИСИ ДОНЕТИ У ЈАНУАРУ МЕСЕЦ У 2006. ГОДИНЕ

УРЕДБЕ

Уредба о измени Уредбе о царински дозвољеном поступању са царинском робом, пуштању царинске робе и наплати царинског дуга	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 5 од 20. јануара 2006.
Уредба о поступку прено са трансферних средстава из бу Ћета Републике Србије јединици локалне самоуправе, односно преноса припадајућег дела пореза на зараде и пореза на добит предузећа аутономној покрајини	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 6 од 23. јануара 2006.

ПРАВИЛНИЦИ

Правилник о изменама и допунама Правилника о начину коришћења средстава са подрачуна, односно других рачуна консолидованог рачуна трезора Републике	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 1 од 9. јануара 2006.
Правилник о облику и садржини извештаја о контроли спровођења техничких и финансијских одредаба уговора о кредиту, односно зајму за које је Република Србија дала гаранцију или контрагаранцију	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 1 од 9. јануара 2006.
Правилник о увозу робе на основу царинских контингената	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 3 од 13. јануара 2006.
Правилник о изгледу службеног одела царинских службеника	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 8 од 27. јануара 2006.

Правилник о изменама Правилника о начину утврђивања испуњености услова за добијање одобрења за приређивање игара на срећу на аутоматима	Сл. гласник РС, бр. 8 од 27.јануара 2006.
Правилник о допунама Правилника о врстама игара на срећу (каталог игара на срећу)	Сл. гласник РС, бр. 8 од 27.јануара 2006.
Правилник о изменама и допунама Правилника о начину и поступку вршења унутрашње контроле обављања платног промета у оквиру консолидованог рачуна трезора	Сл. гласник РС, бр. 8 од 27.јануара 2006.
Правилник о изменама Правилника о условима и начину за отварање и укидање подрачуна консолидованог рачуна трезора код Управе за јавна плаћања	Сл. гласник РС, бр. 8 од 27.јануара 2006.
Правилник о изменама Правилника о Контном оквиру и садржини рачуна у Контном оквиру за Народну банку Србије	Сл. гласник РС, бр. 8 од 27.јануара 2006.

ОДЛУКЕ

Одлука о изменама Одлуке о привременом увећавању износа акциза на деривате нафте из члана 9. став 1. тач. 1) и 2) Закона о акцизама	Сл. гласник РС, бр. 3 од 13.јануара 2006.
Одлука о обиму и начину коришћења у првом тромесечју 2006. године финансијских кредита за намене из члана 2. став 2. Закона о кредитним пословима са иностранством	Сл. гласник РС, бр. 3 од 13.јануара 2006.
Одлука о минималним условима за закључење уговора о финансијском лизингу и о начину исказивања лизинг накнаде и других трошкова који настају закључењем тог уговора	Сл. гласник РС, бр. 4 од 17.јануара 2006.

Одлука о подацима које давалац лизинга доставља Народној банци Србије и о начину и роковима достављања тих података	Сл. гласник РС, бр. 4 од 17.јануара 2006.
Одлука о измени и допуни Одлуке о условима и начину рада девизног тржишта	Сл. гласник РС, бр. 5 од 20.јануара 2006.
Одлука о измени и допуни Одлуке о начину спровођења принудне наплате с рачуна клијента	Сл. гласник РС, бр. 8 од 27.јануара 2006.

УПУТСТВА

Упутство за примену Одлуке о минималним условима за закључење уговора о финансијском лизингу и о начину исказивања лизинг накнаде и других трошкова који настају закључењем тог уговора	Сл. гласник РС, бр. 4 од 17.јануара 2006.
Упутство о допуни Упутства о аналитичким рачунима у Контном оквиру за банке и друге финансијске организације	Сл. гласник РС, бр. 8 од 27.јануара 2006.
Упутство о измени и допунама Упутства о аналитичким рачунима у Контном оквиру за Народну банку Србије	Сл. гласник РС, бр. 8 од 27.јануара 2006.
Упутство о измени и допунама Упутства о обавези и начину евидентирања, прикупљања, обраде и достављања података о књиговодственом стању рачуна банака и других финансијских организација	Сл. гласник РС, бр. 8 од 27.јануара 2006.

ОСТАЛО

Износ најниже месечне основице доприноса за обавезно социјално осигурање	Сл. гласник РС, бр. 9 од 31.јануара 2006.
Износ највише годишње основице доприноса за обавезно социјално осигурање за 2005. годину	Сл. гласник РС, бр. 9 од 31.јануара 2006.
Износ најниже месечне основице доприноса за обавезно социјално осигурање за осигуранике из чл. 25, 26. и 27. Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање за 2006. годину	Сл. гласник РС, бр. 9 од 31.јануара 2006.
Износ процењене највише годишње основице доприноса за обавезно социјално осигурање за 2006. годину	Сл. гласник РС, бр. 9 од 31.јануара 2006.

CIP – Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

336

БИЛТЕН: службена објашњења и стручна
мишљења за примену финансијских прописа,
главни уредник Весна Арсић. – Год. 32, бр.
1 / 2 (1992) – . – Београд: Министарство
финансија Републике Србије,
1992-. – 20 цм

Месечно. –
ISSN 0354–3242 = Билтен, службена
објашњења и стручна мишљења за примену
финансијских прописа
COBISS. SR-ID 43429132
